

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENE

Cene inseratov:

Enostolpna petlinna vrsta
malih oglaš po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglaš nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—
oglaš v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.
Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništvu telefon 50, upravnitva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Stranki Pašičevih fondov.

Blok korupcionistov in nasilnežev po-
izkuša vse načine, kako bi obdržal oblast.
Glavno njegovo sredstvo je laž. Ker posta-
jajo vladinovi čezdalje bolj nervozni, ko
kljub svojemu velikanskemu prizadevanju
še danes niso dobili mandata za volivno
vlado, so posegli zdaj po najdebelejši laži.
To je menda njihov zadnji smodnik.

»Slovenski Narod«, ki je očitno po-
stal glavno glasilo korupcionističnega blo-
ka, dokazuje danes, da je opozicija, med
njo seveda v prvi vrsti »klerikalci«, ves
čas obstoja nove države podirala »terito-
rialno nedotakljivost Jugoslavije« in »pro-
dajala naše državno in nacionalno ozemlje
inozemstvu«. Čisto dobesedno piše, da so
opozicionci, v prvi vrsti klerikalci, »po-
trjevali posestno stanje današnje Italije v
Julijski Benečiji in v Istri ter zapuščali
lastno vlado in lastno diplomacijo v boju
proti italijanskim aspiracijam, v boju za
Reko, Dalmacijo in za mednarodno prizna-
ne manjšinske pravice zaslužnih Jugo-
slovenov, Hrvatov in Slovencev pod Ita-
lijo.«

Tako dobesedno piše to glasilo tistega
bloka, čegar šef je dejansko prodal Italiji
primorske Slovence in Hrvate. Da, če so
vsi argumenti za Pašičevo volivno vlado
take vrste, je »Slov. Narod« s tem samo
dokazal, da Pašičeve volivne vlade nikdar
ne bo. Slovenci in Hrvati so se današnje-
mu režimu postavili po robu iz raznih raz-
logov. Eden glavnih pa je, ker ta režim
Slovence in Hrvate tesarne meje odira in
guli, onstran meje pa prodaja. Oboje pa
na ljubo judeževim groštem zagovarjajo
slovenski hlapci tega režima. Med temi
»hlapi« je gotovo najgrši »Narod«.

Za dokaz, da ima prav, navaja »Narod«
»Novo Radićevo izjavo v bolgarskem listu
»Demokratski Zgovor«. »Narod« trdi,
da je v tej izjavi Radić Makedonijo prodal
Bolgarom. Pa smo potem brali v samem
»Narodu« natisnjeno to izjavo in nismo ni-
kjer našli niti sledu o kaki prodaji Mako-
donije. Radić je v tem razgovoru nasprotno
povdarjal mir med Slovani, izjavil, da
se s Slovani rad razgovarja, govoril o last-
nostih Bolgarov in tudi o lastnostih Srbov.
O Makedoniji v tej izjavi, v kolikor je v
»Narodu« natisnjena, ni govora! Ali je ta-
ko pisanje še resno? Nam se zdi, da se je
»Narodov« uvodničar sam smejal že naprej
tistim svojim trapastim bravcem, ki mu
bodo verjeli. Sam sebi gotovo ne verjame.

Drug argument, ki ga navaja »Narod«
proti opozicionalnemu bloku, je federalizem.
Ta argument je bil že davno ovržen!
Pa »Narod« ga kakor stara klepetulja goni
naprej, grešeč na pamet svojih »intelligent-
nih« bravcev. V zvezi s tem pa trdi, da je
opozicionalni blok rušil državo, ko je raz-
krival grehe državne uprave. Ko ta list še
ni bil tako prodan režimu, kakor je danes,
je včasih tudi pomagal »rušiti državo«. Večkrat
je namreč razkril kako upravo zlorabo režima.
Danes pa je vse to pozabljeno. Mi pa ugotavlja-
mo samo tole, in sicer ne radi korupcionistov,
ampak radi našega naroda:

Mi zahtevamo drugačno ureditev dr-
žave, mi pobijamo centralizem, pobijamo
korupcijo, pobijamo slabo in nepošteno
upravo — vse zato, da bi država postala
država zadovoljnih državljanov! Če Hrvati
in Slovenci zahtevamo svoje pravice, smo
najmanj toliko državotvorni kakor tisti, ki
nam jih kradejo, da nas lažje pljačkajo.
Če mi oznanjamo boj proti korupciji, smo
pa gotovo bolj državotvorni kakor tisti, ki
korupcijo zagovarjajo. In, hvala Bogu, v
našem taboru so danes zbrani vsi pošteni
Slovenci, Hrvati in Srbi. Proti nam pa so
pljačkaši države in korupcionisti. Da se
med zadnjimi najde tudi kaj Slovencev, ni
čudno, saj je tudi med nami bilo, je in bo
vedno nekaj častilcev Dežmanovih grabelj
in Pašičevih fondov.

Pisava slovenskega centralističnega
časopisja namreč to potrjuje.

DOLGA KONFERENCA.

London, 25. aprila. (Izv.) Na današnji
angleško-ruski konferenci so izvolili več
odsekov za rešitev različnih vprašanj, na
kar se je konferenca odgodila, dokler raz-
ni odbori in odseki ne izdelajo svojih po-
ročil.

Sedanji režim ne dobi volivnega mandata.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Po sinočnji
avdienci dr. Edo Lukiniča, načelnika samo-
stalnega demokratskega kluba, se je vršil
na stanovanju Svetozarja Pribičevića sesta-
nek Pribičevićevcev in nekaterih radika-
lov, med njimi dr. Laza Marković. Sestanek
je trajal dolgo v noč. Iz poročila, ki ga je
dal dr. Edo Lukinič svojim somišljenikom
o avdienci pri kralju, se izve iz teh krogov,
da je dr. Lukinič predlagal, da naj se raz-
pišejo volitve, ki jih naj vodi sedanja koa-
licija. Kralj je odgovoril dr. Lukiniču, da
smo parlamentarna in ustavna država in
vsled tega monarh nima pravice dati četudi
samo mandat za volitve vladi, ki ne uživa
zaupanja parlamenta. Če se pa sploh mo-
re misliti na konzultacijo naroda z novimi
volitvami, mora biti konzultacija svobodna.
Sedanja koalicija izjavi že danes nasilja in
grožnje, ki prihajajo iz njenih vrst, dajejo
povod, da se že sedaj lahko trdi, da se bodo
volitve vršile v znamenju novega terorja.
Kralj je navedel več slučajev v Subotici.
Dr. Edo Lukinič je svoj predlog utemelje-
val z znano ideologijo Svetozarja Pribiče-
vića o protidržavnosti Hrvatov in Sloven-
cev in o republikanizmu. Vendar ni uspel,
kajti radikali in Pribičevićevci sami groze
z republikanizmom. Vtis dr. Lukiničeve av-

dience je porazen. Radi te avdiencie je ne-
zadovoljstvo v radikalnih krogih proti Pri-
bičeviću še bolj naraslo. Očitajo Pribičevi-
ču, da je kriv popolnega neuspeha, ker je
bil izvoljen za načelnika samostalnega klu-
ba dr. Edo Lukinič na Pribičevićev pred-
log, ki je hotel dr. Edo Lukiniča s tem re-
habilitirati. Znano je namreč, da se je dr.
Edo Lukinič s svojim nastopom o priliki
krize v decembru 1922 popolnoma diskva-
lificiral in da je izpadel iz ministrske liste,
ker je bila njegova kandidatura z najvišje-
ga mesta odklonjena. O tej avdienci in nje-
nem poraznem uspehu se je razpravljalo
na konferenci radikalnih ministrov v Pa-
šičevem kabinetu. Ker se je konstatiralo,
da je izgubljeno vsako upanje, da bi koali-
cija dobila mandat za volitve, so nekateri
radikalni ministri predlagali, da bi se ta-
koj poskusilo stopiti v stik s Hrvati in Slo-
venci in predlagati kralju volitve s parolo:
Revizija ustave. O tem predlogu so danes
razpravljali in kakor se čuje iz njihovih
vrst, so v tej smeri storjeni poskusi. Pone-
kod se s to novo orientacijo spravlja v zve-
zo dr. Peleš. Dr. Peleš je znan prijatelj spo-
razuma s Hrvati in Slovenci in nasproten
Pribičevićevi skupini. Bil je pri kralju in
mu je v tem smislu poročal.

Nov dokaz korupcije režima.

MINISTRI SO SI ŽE DALI IZPLAČATI POVIŠKE — URADNIKI SE ČAKAJO.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Že parkrat
smo pokazali na grdo igro korupcionistične
vlade z uradniki in državnimi uslužbenci.
Že davno je iztekel zakonski rok, a vlada
se ne zmeni, da bi izpolnila one minimalne
postavke, ki so bile po hudi borbi sprejete
v reakcionarni finančni zakon. Vse, kar se
je v poslednjih časih ukrenilo, so le pisane
odredbe, uslužbenci pa niso dobili ničesar.
Na drugi strani pa se razsipava denar in
ministri skrbijo zase, da čim več izveležejo.

Po novem zakonu so namreč ministrom po-
višane plače. Dočim uradniki še niso dobili
ničesar, so si ministri že dali izplačati mast-
ne razlike. O tem škandaloznem postopanju
vlade poroča »Pravda«, da si je dal g. Ni-
kola Pašić včeraj izplačati 50.000 Din, g.
Pribičević in ostali pa po 40.000 Din, urad-
ništvo pa strada še dalje in se bo tako go-
dilo, dokler bodo vladali današnji predstavi-
niki korupcije.

Dementi Nastovića.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Režimski li-
sti so priobčili te dni vesti, da je poslanec
Nastović izstopil iz Davidovičevega demo-
kratskega kluba. Mi tej vesti nismo verjeli
in je nismo objavili. Naša sumnja, da gre za
nov poizkus podkupovanja, se je izkazala
kot prava. Kajti danes je prejel glavni od-
bor demokratske stranke od poslanca Na-
stovića brzojavno poročilo, da so te vesti
izmišljene in brez podlage. Kakor se čuje,
so vladni agentje Nastoviču ponujali veli-
ke vsote denarja, če izstopi iz demokrat-
skega kluba in se pridruži Pribičeviću.

Prepisi volivnih imenikov.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Pravkar je
izvedel vaš dopisnik iz povsem zanesljivega
vira, da je ministrstvo za notranje zade-
ve preklicalo svoj ferman, s katerim
je zahtevalo od občin prepise volivnih ime-
nikov. (Op. uredn.: Čemu pa ne pomisli mi-
nistrstvo popred, koliko nepotrebnega de-
la, jeze, stroškov povzroča s takimi ne-
umestnimi odredbami občinam? Skrajni
čas, da se jenjajo taki administrativni po-
javi, ki dobivajo že naravnost patološki
značaj.)

Zborovanje velikega fašistov- skega sveta.

Rim, 25. aprila. (Izv.) V svoji seji 23.
t. m. je veliki fašistovski svet izvolil kva-
drumvirat, ki mu je poverjeno vodstvo
stranke. Izvoljeni so: Forges Davanzati
Roberto, Rossi Cesare, Marinelli Giovanni
in Melchiorre Alessandro. Kvadrumvirat
mora potrditi še fašistovski narodni svet,
ki bo zbiral meseca junija. Kvadrumvi-
ratu bodo neposredno podrejeni: propa-
gandni urad, tiskovni urad, inspektorati
mladinskih predstraž, skupina inspektor-
jev, ki bodo imeli nalogo propagande in
nadzorstva širom države, ter centralno taj-
ništvo. Število tačas organiziranih fašistov
znaša okroglo 475.000. Sprejeli so sklep, ki
poziva pokrajinske federacije, naj sprejmo
v stranko osebe, ki so se odlikovale s svo-
jim delom za stranko ob volitvah, ako sicer
odgovarjajo vsem pogojem.

Rim, 25. aprila. Včeraj je veliki fa-
šistovski svet dovršil svoje delo. Med dru-
gim je sklenil, da se fašistovski poslanci
v parlamentu ne organizirajo v posebni
parlamentarni skupini, marveč ostanejo
neposredno podrejeni disciplini fašistovske
hierarhije. Izvolili so odbor petih poslan-
cev, ki ima nalogo, da izdela reformo zbor-
ničnega reda. Dalje so sklenili, da se po
vseh Italiji osnujejo ženske fašistovske
skupine.

Listi se zelo pečajo z dejstvom, da
posl. Giunta ni bil več izvoljen v strankino
vodstvo (kvadrumvirat). Član vodstva Ros-
si pojasnjuje to v »Tribuni« tako, da se
fašisti z navdušenjem pokore vsem ukazom
svojega voditelja Mussolinija, ne pa
tako drugim odličnim možem v stranki, pa
naj imajo le-ti še toliko zasluga. Zato ob-
sega novi direktorij samo skromna imena,
ki jamčijo, da bo brez vsake omejitve ve-
ljala samo volja Mussolinijeve. Razen tega
so visoka mesta v centrali in pokrajinski
hierarhiji nezdružljiva. (Giunta stoji na
čelu julijskega fašizma.)

FAŠIZEM V ŠPANIL.

Madrid, 25. aprila. (Izv.) Direktorij je
preklical svoje dovoljenje za javne prire-
ditve 1. maja.

DR. BENEŠ POTUJE V ITALIJO.

Praga, 25. aprila. (Izv.) Zatrjujejo, da
se odpelje minister vnanih zadev dr. Be-
neš sredi maja v Italijo, kjer se sestane z
Mussolinijem.

SVOBODA NA OGRSKEM.

Budimpešta, 25. aprila. (Izv.) Minister
notranjih zadev je prepovedal za dobo od
27. aprila do vstetega 2. maja vse javne
shode in manifestacije.

NADVOJVODA FRIDERIK PROTESTIRA

Budimpešta, 25. aprila. (Izv.) Bivši nad-
vojvoda Friderik je po svojem pravnem za-
stopniku protestiral pri jugoslovanski vla-
di proti oddaji njegovega posestva Belje v
zakup.

NEPOPUSTLJIVI POINCARE.

Pariz, 25. aprila. (Izv.) Na banketu re-
publikanskega združenja je govoril Poin-
care, ki je rekel z ozirom na reparacijsko

vprašanje, da Nemcem ni mogoče verjeti, da
bodo držali svojo besedo, ker tudi doslej
niso izpolnjevali svojih obljub. Zato mora
Francija vztrajati pri svoji politiki jamstev.

COOLIDGE

KANDIDIRA ZA PREDSEDNIKA.

Pariz, 25. aprila. (Izv.) Danes je go-
tovo, da bo Coolidge pri prihodnjih volitvah
kandidiral zopet na republikanski listi.

PENZIJE ZA AMERISKE VOJAKE.

Washington, 25. aprila. (Izv.) Senat je
odobril zakon o penzijah za ameriške voja-
ke, ki so se udeležili svetovne vojne. Pro-
račun Zedinjenih držav bi bil po tej posta-
vi obremenjen s 3500 milijoni dolarjev. —
Proti zakonu utegne predsednik Coolidge
vložiti svoj veto.

NEMSKE LADJE V FRANCIL.

Pariz, 25. aprila. (Izv.) Danes je v
Cherbourgu prvič po letu 1914. pristala
nemška ladja »Stuttgart« na svojem povrat-
ku iz Newyorka. V Cherbourgu je izstopilo
6 potnikov. Dogodil se ni nikak incident.
»Norddeutscher Lloyd« namerava zopet
svoje ladje pristajati v pristanišču Cher-
bourgu, kakor pred vojno, če francoska vla-
da dovoli pristajanje.

NESREČA PRI BELLINZONI.

Berlin, 25. aprila. (Izv.) V mrtvašnici
v Bellinzoni so prinesli še 13 oseb. V sežga-
nih vagonih pa se nahaja baje še več mr-
ličev.

Varstvo planinske flore.

Ali je javnosti sploh znan zakon z dne
28. februarja 1922 št. 377 o varstvu redkih
ali za Slovenijo tipičnih in za znanstvo po-
membnih živali in rastlin? (Glej Uradni
list št. 115 z dne 8. novembra 1922).

Ko prihaja pestra pomlad v deželo, nam
je najbolj pri srcu kras divnih naših planin:
naša širom sveta znana planinska flora. Z
žalostjo pa opazamo, kako od leta do leta ta
kraljica planin gine po krivdi dveh faktorjev:
prvič po krivdi takozvanih »planincev« — iz-
letnikov, drugič — in to najbolj! po krivdi na-
ših oblastí, ki jim nalaga zakon dolžnost za
varstvo alpske (planinske) flore.

Na naslov psevdo-turistov, nedeljskih iz-
letnikov, naj rečem samo to-le:

Ni smešneje prikazni od te, če se vrača
nedeljski izletnik (latinec bi mu rekel »ho-
mo rapax«) okrog in okrog nadelana s cvet-
jem, kakor našopan, v rokah polne butare.
Bolj podoben je dvorogati živali moškega
spola, ki jo običajno vodijo jeseni s planine
ovenčano, nego spodobnemu turistu, ki se
gre vendar naslajati na planine nad tem, kar
mu nudi v neizropani naravi božje stvarstvo,
ne da oropa to božje stvarstvo vse njene le-
pote, ki odseva ravno iz prekrasne svetne
odeje, s katero jo je pokril večni Stvarnik.

Za to naj veljajo te vrstice varstvu pla-
ninske flore, ki jo štiti uvodom omenjeni za-
kon, in ki navaja na § 3 podrobno 21 vrst
rastlin in planinskih cvetk, ki so pod var-
stvom tega zakona. Pri tej priliki naj ome-
njam, da je že Kranjski deželni zakon z dne
28. maja 1898 dež. zak. št. 28 dajal zakonito
varstvo dvema prekrasnima cvetkama, to sta:
blagajevi volčin (Daphne Blagayana Freyer)
in planika (Leontopodium alpinum Can.) —
Zlasti blagajevi volčin je redkost, ki se nahaja
po strmih grebenih gora okrog Sv. Katarine
in nad Polhovim gradcem, in ki jo neusmi-
ljeno iztrebljajo razni »turistovski« roparji,
nič manj pa razne domače žensčine, ki jo
donašajo na trg v celih koših in profanirajo
to — ne zastoj nazivano »kraljevo rožo« kot
navadno tržno blago. Srce boli človeka, kdor
pozna ta krasni cvet, ko vidi, kako se uni-
čuje po nepoklicanih gostih tako, da se je
bati, da ga v kratkem ne bo več, če oblastva
ne store svoje dolžnosti. Prav to velja po-
sebnost tudi glede planike, in nič manj glede
drugih v § 3 navedenega zakona navedenih
cvetnih in planinskih vrst.

Ne smejo se trgati, prodajati, ponujati
v nakup in izvažati rastline vseh ondi našte-
tih 21 kategorij; dalje Trgovsko ukoriščanje
alpske flore sploh je prepovedano.

Po § 7 imajo nalog zlasti župani in oro-
žništvo, da nadzorujejo izvrševanje tega zaka-
na in naznanjajo prestopke okrajnemu gla-
varstvu. Tega dolžnost pa je, da po § 8 pre-
stopke strogo kaznuje. Zapor do 14 dni ali

globa do 4000 K bo že primerno zdravilno sredstvo proti boleznim raznih planinskih roparjev, roparjev planinske flore naše slovenske zemlje, kakršne nima kmalu svet.

F. K.—n.

Iz zunanje politike.

* Nasprotstva med Anglijo in Francijo. Glede rešitve reparacijskega vprašanja vlada med Anglijo in Francijo staro nasprotstvo, ki ga tudi poročilo strokovnjaške komisije ne bo spravilo s sveta. Poročilo te komisije predpostavlja kot pogoj za plačilo možnost Nemčije gospodarsko in politično enotnost Nemčije, o čemur pa Poincaré noče nič slišati. Angleški list »Daily Herald«, ki stoji zelo blizu sedanji angleški vladi, piše o tem: »Jasno je, da si angleška in francoska vlada v reparacijskem vprašanju popolnoma nasprotujeta in sicer ne samo v svoji politični taktiki, ampak tudi v duhu, ki to taktiko narekuje. Poincaré še vedno zahteva jamstva in sankcije, kar je njegova stara pesem. Razlike v mišljenju angleške in francoske vlade so tako velike, da bodo polagoma popolnoma izključevale vsako sodelovanje Anglije in Francije. S to možnostjo je treba računati.« Tako piše »Daily Herald«, ki je takorekoč osebno glasilo Mac Donaldovo.

Politične vesti.

Radikalna vlada in Francozi. Znana stvar je, da na rešitev vsake notranjepolitične krize v kraljevini SHS znatno vplivajo tudi vnanjepolitični činitelji. Tudi danes imamo tak slučaj. Doma ena najhujših kriz, kar jih pozna petletna zgodovina naše države, v evropskem položaju pa napetost, kakor je še ni bilo kmalu po vojni. Navidezno se suče vse okoli besarabskega vprašanja, v katero naj bi bila zapletena tudi Jugoslavija, če hoče ali ne. Zanimivo je, kar piše v tem oziru zagrebški »Hrvat«: »Dopis dr. Spalajkovića, našega poslanika v Parizu, je gospoda Pašića nenavadno prijel. Ninčič je storil svoje in je Spalajkovičev dopis izročil Pašiću. Pašić pa ne mara takoj uvaževati nasvetov iz Pariza, ampak je poslal dr. Ninčiča v Francijo. To pa na odkrit način ne gre tako lahko. Dr. Ninčič je odpotoval v Francijo, da obišče svojo obolelo mater v Marseillu. Tako so poročali uradno. Ko pa bo v Marseillu, pojde lahko incognito v Pariz, kjer bo izvršil misijo Pašićeva. Pri tej priliki se bodo razgovarjali seveda v prvi vrsti o besarabskem vprašanju in o ulogi, ki naj bi jo igrala v danem slučaju Jugoslavija. Ta igra pa je zopet odvisna od tega, da Francija intervenira v korist Pašićeva, ki plava popolnoma v francoskih vodah, kar se po mnenju Pašićevem o opozicijskem bloku ne da trditi.« — Če ima »Hrvat« prav, bo torej kriza rešena šele tedaj, ko bodo dobili v Belgrad prve brzojavke od Ninčiča iz Francije.

Beleške.

Pobalinstvo prve vrste predstavlja odgovor »Slovenskega naroda« od 26. aprila na naš uvodnik: »Čemu ljuta borba?« Naš članek je še vsakomur na razpolago, da se lahko prepriča, kaj smo pisali. »Slovenski narod« popolnoma vede in hote, kakor morejo to samo ljudje, ki nimajo pojma o tem, kaj je »honorow«, potvarja naša izvajanja in naravnost na pobalinski način laže, da smo napadli »indirektno« nacionalistične organizacije, dobrovoljce in sploh vse na-

sprotnike SLS. V resnici smo imenoma ožigosali nositelje korupcije v naši državi in nikogar drugega, dočim »Narod« v svoji popolni politični brezvestnosti trdi, da smo očitali korupcijo »vsem vodilnim krogom srbskega naroda«. Ali mar Nikola in Rade Pašić, Marković, Kojić in Janković predstavljajo srbski narod? Mar vsa poštna srbska javnost, med njo ravno oni dobrovoljci, ki jih »Narod« reklamira zase, ne vodi že dolgo časa najodločnejše borbe ravno proti tej družbi, ki je tudi nacionaliste, na katere »Narod« misli, ogoljufala za sadove njihovih trudov? »Narod« dobro ve, da nesramno pači resnico, kajti sam izdaja svoj namen, ko po tej potvorbi istine v isti notici hujša na »klerikalce« takozvane nacionalistične kroge, ključ jih na plan, to je na teroristične čine proti »Narodovim« političnim nasprotnikom. »Narod« naj pa ve, da se prvič slovensko ljudstvo terorja nič ne boji, drugič pa, da se njegovi računi na teror sploh ne bodo uresničili, ker bo Pribičević s svojimi pajdaši pošteno pogorel. Pribičević je že danes celo svojim zaveznikom največji balast in ne bo dolgo, ko bo vržen čez krov. Naša država je na potu k ozdravljenju, ki kategorično zahteva definitivno odstranitev takih elementov kakor je ta politik.

Neumno haranguiranje. Dne 24. aprila se je vršil v ljubljanskem Mestnem domu socialistični shod, na katerem je imel poslanec amsterdamske internacionale poročati o II. internacionali. Na tem shodu so se socialisti II. internacionale dejansko spopadli s socialisti III. internacionale in so, ker so bili slednji v večini, bili v tem spopadu baje poraženi. Menda je bilo nekaj ljudi celo lahko ranjenih. Iz te stvari bi demokratsko časopisje zdaj rado vleklo kapital in sicer proti »klerikalcem«, češ da so le-ti že ves teden z veliko vneto skrivito kovali intrige med delavstvom ter spretno podpirali komuniste proti socialistom. Iz tega izvajata glasili liberalne veleburžazije in velebank, da »klerikalizem« namestoma razdvaja delavstvo v škodo »delavskih socialnih interesov«, ko bi vendar proletariat po »Jutrovih« kapitalističnih krodilskih solzah moral biti enoten! »Jutro« in »Narod« morata imeti socialistične delavce obeh internacional za jako »velike backe, če mislita, da bodo nasledili temu ordinarnemu haranguiranju upravnih svetnikov največjih kapitalističnih podjetij. »Jutro« meni, da delavstvo nima večjih skrbí, nego priskočiti na pomoč demokratu za boj proti »klerikalizmu« v korist sedanjega velebankarskega režima. Delavci bodo enotno fronto upostavili, kadar se bo njim zdelo potrebno, in mislimo, da bo »Jutro« takrat zapelo čisto drugačno pesmico. Kar pa se shoda v Mestnem domu tiče, mi zanj, odkrito priznamo, niti vedeli nismo. Čisto navadna laž je, da so »klerikalci« kaj hujskali ali sploh pri tej stvari bili udeleženi, ki se jih nič ne tiče. II. in III. internacionala naj se pomenita med seboj, kakor vesta in znata, neumno hujskanje »Jutrovih« in »Narodovih« upravnih svetnikov pa bodo vsi delavci brez razlike vedeli taksirati po njegovi vrednosti.

Jugoslovenska slovenščina. V »Slovenskem narodu« beremo v poročilu o šentgothardski železniški nesreči za nemški »Weichensteller« prekrasni izraz izogiba-lischar! Že davneje je za to pri nas sprejel izraz kretnik. Zanimivo je, da naši »Jugoslovenci« sicer namesto slovenskih izrazov iščejo srbohrvatskih, kjer ni treba, v tem slučaju pa, ko se srbohrvatski izraz s slo-

venskim dobro krije, rabijo gorostasno izpakedranko. Saj se kretnik ne »izogiba« nikomur, on samo kreče vzvod! O ti Jugoslaveni!

Dopisi.

Tržič. Krajevni odbor SLS je v svoji seji z dne 23. aprila postavil kandidatno listo za predstoječe občinske volitve. V njej so zastopniki obrtnikov, delavcev in posestnikov. Krajevni odbor je obsodil vsako cepljenje moči krščansko mislečega ljudstva v občini, ki je rodilo v zadnjih letih toliko žalostnih izkušenj. Tako cepljenje moči bi se moglo zgoditi le od oseb, ki bi bili pripravljeni izdati koristi krščanskega ljudstva svobodnimiselnim demokratskim stranki. Izvršiti bi se moglo le od ljudi, katerim bi bil osebni interes več kot pa ljudski blagor. Zato za take ljudi ne more biti več mesta v naši sredini. Krajevni odbor pozivlja vse obrtnike, posestnike in delavce krščanskega prepričanja, da držijo strankino disciplino in se ne dajo zapejati od kake morebitne koristolovske kandidatne liste, ki bi jo ponujali od nas izdajalsko odpadli uskokki.

Dnevne novice.

— Za certifikatiste. Vsem državnim nameščencem, doslužnim podčastnikom, javlja komisija za izvršitev zakona o drž. uradnikih in uslužbenih pravosodnega ministrstva sledeče: Odredba člena 137 omenjenega zakona ostane pravomočna za one uslužbenice, ki so služili kot vojaški državni uslužbenici preko rednega roka in so nato prestopili v civilno državno službo ter se jim vračuna ta doba kot temelj za njihovo osnovno plačo.

— Kongres bančnih uradnikov. O velikonočnih dneh se je vršil v Zagrebu kongres Zveze bančnih uradnikov. Sklenili so, da Zveza zviša članarino, da bo najtesneje sodelovala z ostalimi organizacijami ter delodajalcem predložila zahtevo, da se temeljem veljavnih pragmatik sklene splošna kolektivna pogodba; dalje so opredelili zahteve Zveze v stvari socialnega zavarovanja, poklicnih vprašanj, pobijanju brezposelnosti, delavskega varstva, stanovanjskem vprašanju in ostalih stanovskih vprašanj. Končno so izvolili novo zvezno vodstvo.

— Nerazdeljen uradni čas na zagrebških državnih uradih. Vlada je ugodila prošnji Zveze javnih nameščencev v Zagrebu ter izjemoma pristala na to, da obvelja v zagrebških državnih uradih nerazdeljen službeni čas od osmih zjutraj do dveh popoldne.

— Premestitev umetniškega oddelka. Umetniški oddelk ministrstva za prosveto se s 1. majem t. l. preseli v Dom Ankerja na Terazijah.

— Kongres vojvodinskih mest. Pančevska predkonferenca vojvodinskih mest je sklenila, da se vrši vojvodinski mestni kongres dne 8. in 9. junija t. l. Program obsega vsa aktualna vprašanja mestne uprave ter so kot govorniki priglasi vseh učiliški profesorji in razne druge osebnosti javnega življenja.

— Predavanje. V nedeljo dne 27. t. m. se vrši v Kamniku v mestni ljudski šoli ob pol desetih popoldne predavanje o sadjarstvu in vrtnarstvu. Po predavanju se osnuje sadjarsko-vrtnarska podružnica za Kamnik in okolice.

— Zadržna gradba stanovanj za železničarje v Zagrebu. V Zagrebu je še zmerom par sto železničarskih družin brez stalne strehe ter stanujejo v železniških vagonih za Botaničnim vrtem. Ker ni hotelo biti pomoči

ne od države ne od mestne občine, so prizadeti železničarji v zadnjem času posegli po samopomoči in ustanovili gradbeno združenje »Dom«. Le-ta je prevzela nalogo, da z državo in občinsko pomočjo zgradi železniškim družinam stanovanja. Prometno ministrstvo je zagotovilo združenju takojšnjo podporo 2 milijonov dinarjev, z mestno občino pa teko pogajanja za odstop zemljišča »Grablje« pri Čulincu. Na to zemljišče se takoj prepeljejo dosežani stanovanjski vagoni, ostanejo tamkaj, dokler se ne zgrade stalni domovi. Prve hiše bodo dograjene še tekom letošnjega leta.

— Novi imenik telefonskih naročnikov cele države. Telefonskim naročnikom in drugim interesentom naznanjamo, da je izšel »Imenik telefonskih naročnikov in telefonskih central v Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev«. V tej knjigi, ki je prva te vrste odkar obstaja naša država so natisnjena imena telefonskih naročnikov vseh osem poštinskih direktij in oglaš vseh večjih tvrdk in podjetij. Cena je 60 dinarjev. Dobiva se pri telefonskem računskem oddelku poštne direktije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg II. nadstropje, pri javnih govorilnicah glavne in kolodvorske pošte v Ljubljani in pri poštah v Mariboru, Celju, Ptuj, Kranju, Bledu in v Rogški Slatini. V drugih krajih se ta imenik lahko naroča pri imenovanem tel. rač. oddelku direktije naravnost ali pa s posredovanjem pošte tistega kraja.

— Odgovornost za poškodbe brzojavnih in telefonskih naprav. Ministrstvo pošte in telegrafa nam je poslalo razpis štev. 24.879 od 4. aprila t. l., ki slove: Člen 124. finančnega zakona za leto 1924—25 slove: Člen 13. zakona o brzojavu in telefonu Srbije od 3. decembra iz leta 1898 se uveljavlja za vsa kraljevino. Ta člen pravi: Vsakršno škodo na brzojavnih in telefonskih progah mora povrniti v denarju ona občina, na čije ozemlje je bila škoda storjena, občina pa ima pravico, da krivca izsledí, ga prisili njej škodo poravnati in da ga izroči oblasti v obsodbo. Odredbe zaradi takih slučajev izdaja direktija pošte in brzojava, v čije področje se je poškodba pripetila, ugovore proti takim odredbam pa se vloga na ministra za pošto in brzojav v 15 dneh. — To sporočam direktiji in odrejam, da razglasi besedilo omenjenega člena finančnega zakona vsem podrejenim ustanovam, da se bodo po njem ravnale. Za izdajanje odredb občinam je pristojen obči odsek direktije na osnovi poročila brzojavnega in telefonskega odseka. Za škodo na brzojavnih in telefonskih progah se smatrajo tukaj samo one poškodbe, ki se store na brzojavnih in telefonskih progah, ne pa na potrebščinah, ki so pripravljene za popravilo takih prog ali za zgradbo novih prog. Za krajo ali poškodbo teh potrebščin je odgovoren tisti, ki popravo ali zgradbo nadzira, razen če je to potrebščine prijavil občinskemu predstojništvu (županstvu), da jih on čuva. V tem primeru je za potrebščine odgovorno dobitno občinsko predstojništvo (županstvo). Povračilo škode se izterjava s posredovanjem pristojnih političnih oblasti, ko je postala odredba pravomočna, za kar ima skrbeti obči odsek direktije. Pritožbe proti odredbam pretresava administrativnopravni odsek ministrstva, odločbe o njih pa izdaja minister za pošto in brzojav. Poštam, telegrafom in telefonom naročamo, da svoje osobe, zlasti selške pismonoše, raznašalce brzojav in ekspressnih pisem o tem pouče in jim naroča, da naj vsako zlobno poškodbo brzojavnih in telefonskih naprav, na primer če opazijo da so izolatorji razbiti, da so nosilci ali drogovi poškodovani, ali da je žica z njih ukradena

James Oliver Curwood:

Kazan, volčji pes.

(Kanadski roman.)

(Dalje.)

Potem so pa neko jutro spet dali možni ovrtnik, ki je bil pritrjen na železno veržico, Kazanu okoli vratu in gospodar ga je hotel zvleči ven na cesto. Kaj mu je hotel? Brez dvoma ga je hotel iztirati iz hiše. Vsedel se je kar na svoj zadek in se ni hotel ganiti.

Gospodar ga je silil.

»Pridi, Kazan!« je dejal s prijaznim glasom. »Naprej, pridí, moj boy!«

Toda žival se je izmikala in kazala svoje bele zobe. Pričakovala je udarec z bičem ali s palico. A ničesar ni dobila. Gospodar se je pričel smejati in se vrnil z njo v hišo.

Malo pozneje je Kazan stopil ubogljivo iz nje. Izabela ga je spremljala, roko mu je bila položila na glavo. Dala mu je znak, naj skoči z enim skokom v temno notranjost neke vrste voza, pred katerega so bili prišli. Nato ga je vlekla v najtemnejši kot tega voza, kjer ga je gospodar priklenil na verigo. Nato sta obadva odšla, glasno krohotaje kot dva otroka.

Dolge ure je tu ležal Kazan trd in se ni gnil. Poslušal je pod seboj čuden in močan ropot koles, med tem ko so od časa do časa zazveneli ostri zvoki. Večkrat so se kolesa ustavila in čul je zunaj glasove.

Slednjič, pri zadnjem postanku, je začul zunaj z gotovostjo glas, ki ga je dobro poznal. Dvignil se je, vlekel za svojo veri-

go in javkal. Vrata čudnega voza so zadržala v stran in pokazal se je možak s svetiljko, ki mu je sledil njegov gospodar.

Kazan se ni zanimal zanje; naglo je pogledal ven in komaj so ga odklenili, je bil že z enim skokom na belem snegu. Ker pa ni našel, kar je iskal, se je zravnil in duhal v zrak.

Nad njim so bile iste zvezde, na katere je bil tulil vse svoje življenje. Okoli njega so se razprostirali kot zid tja do obzorja samotni črni gozdovi. V gotovi razdalji je bila skupina drugih svetilk.

Thorpe je prijel ono, ki jo je držal njegov spremljevalec in jo dvignil v zrak. Pri tem znamenju se je začel glas iz noči, ki je zaklical:

»Kaa-aa-zan!«

Kazan se je zaobrnil okoli in izginil kot meteor. Njegov gospodar mu je sledil. Smejalo se je in rental:

»Stari ropar!«

Ko je prišel Thorpe v skupino svetilk do psa, ga je našel plezočega se okoli Izabele. Pobralla je veržico.

»Draga prijateljica,« je dejal Thorpe, »vaš pes je, kajti sam je prišel sem in se postavil pod vaše okrilje. Toda še vedno moramo biti previdni z njim, kajti domači zrak bi znal spet zbuditi njegovo divjost. Volk in outlaw tičita v njem. Videl sem, kako je z enim samim hlastom svojih čeljusti iztrgal nekemu Indijancu roko, in kako je z enim udarcem zoba presekla vratno žilo drugega psa. Seveda mi je rešil živ-

* Outlaw je oni, ki stoji izven zakona, ki ga zakon ne ščiti. Splošno se pravi, da so volkovi outlawi Severne dežele.

ljenje... In vendar ne morem imeti zaupanja do njega. Paziva se!«

Thorpe še ni bil končal, ko je Kazan divje zarečal, kot bi mu hotel dati prav, dvignil gobec in pokazal svoje dolge zobe. Dlaka na hrbtu se mu je ježila.

Thorpe je že prijel za samokres, ki ga je imel opasane. Toda Kazan ni renčal nanj. Druga postava se je izluščila iz sence in se pokazala v luči. Bil je to vodnik Mac Cready, ki bi moral od zadnje postaje železnice, kjer sta bila izstopila, spremljati Thorpea in njegovo mlado ženo do taborišča ob Rdeči reki, kamor se je vračal Kazanov gospodar po preteklem dopustu, da vodi dela pri gradbi transkontinentalne železnice, ki naj bi vezala preko Kanade Atlantski in Tihi ocean.⁵

Čeljust moža je bila štirikotna, skoraj živalska, in v njegovih brezstidnih očeh, ki so motrile Izabelo, se je nenadoma posvetilo divje poželenje.

Izabela in volčji pes sta edina zapazila to trenutno svetlobo. Rdeča volnena čepica Thorpove žene je bila zdrsnila proti njeni rami in odkrila toplo zlato njenih las, ki je žarelo v blede luči svetilk. Molčala je, a njena lica so zardela in dva dijamanta sta se vžgala v njenih razžaljenih očeh. Mac Cready je povsili svoje oči pred njenimi, ona pa je nehote naslonila svojo roko na Kazanovo glavo.

Zival je še vedno renčala na moža in

* Kanadska transkontinentalna železnica izhaja ob Atlantiku iz Halifaxa in Nove Škotske, teče severno od Gorenjega jezera (ki tvori mejo med Združenimi državami in Kanado) in doseže Tihi ocean ob vancouverškem obrežju. Dolga je 5000 kilometrov.

ta pretnja, ki mu je prihajala iz grla, je postajala vedno bolj hripava. Izabela je lahno potegnila za veržico.

»Lezi, Kazan!« je zapovedala.

Pri njenem glasu je malo odnehal.

»Lezi!« je ponovila in pritisnila na Kazanovo glavo, ki se je pustil pritisniti k njenim nogam, a še ni zaprl svojega gobca. Thorpe je opazoval prizor in se čudil sovražstvu, ki je tako očito žarelo v očeh volčjega psa.

Naenkrat pa je vodnik razvil svoj dolgi pasji bič. Njegov izraz je postal trd, pozabil je na obe modre oči, ki ga niso zapustile, in začel je oblastno in srepo zreti v Kazana.

»Hu! Lezi! Sem, Pedro!« je zavpil.

A Kazan se ni gnil.

Mac Cready je napol svoje mišice. V temi je napravil dolg in nagel krog z brezkončnim lancem svojega biča in počil z njim kot s pištolo. In ponovil je:

»Sem! Pedro! Sem!«

Kazan je spet pričel votlo renčati, toda ni se gnil. Mac Ready se je obrnil proti Thorpu:

»Res čudno,« je dejal. »Prisegel bi bil, da poznam tega psa. Če je to Pedro, kot mislim, je zelo hudoben.«

(Dalje sledi.)

Najcenejše in najnovejše obleke za dame in gospode dobite samo: Selenb. ul. 8. Gričar & Mejač.

Kar Vi potrebujete, je Elzafluid. To pravo domače sredstvo prežene Vaše bolečine! Poizkusite na pošiljka 27 Din. Lekarstvo Eug. V. Feller, Donja Stubica. Elza trz št. 134. Hrv.

itd., takoj pošti naznanijo, pošte pa naj take poškebo s kolikor mogoče natančnimi podatki prijavljajo direkciji. — Ljubljansko pošto ravnateljstvo.

— Sumljivi berači so se začeli v zadnjem času pojavljati v vedno večjem številu, posebno odkar so jih začeli v mestih bolj preganjati in je nastalo toplo vreme. Tudi imajo ljudje že delo na polju in pušajo večkrat domove brez nadzorstva. Vsled tega se javljajo vedno pogostejše in vedno bolj predrzne tatvine, večje ali manjše iz vseh okrajev. Prebivalstvo se opozarja, da strogo pazi na take postopače, ki beračijo samo za to, da si ogledajo hišne razmere in kradejo, kar jim pride pod roke.

— Povratek morilca iz Ločnice. Na lansko velikonočno nedeljo se je izvršil na vse zgodaj v Ločnici izredno grd zločin, s katerim se je bavila tudi kasneje ljubljanska porota. Domenila sta se posestnikov sin Janez Alič iz Ločnice in posestnikova žena Krekova iz Govejke nad Ločnico, da ustrelita Alič iz zasede jutraj, ko se bodo peljali k zgodnjim maši, na poti njenega moža. In res se je fant, ki se je že delj časa skrival pri Krekovi v podstrešju, skril na strmi poti, kjer se mora peljati konja za uzo. Pripravil si je pravilno ljubljansko skrivališče in je moža ustrelil. Po zločinu je prišla žena pred poroto, češ da je najela morilca, pravi zločinec pa je pobegnil preko meje na italijansko. Fant se je medtem, kakor nam poročajo, že parkrat vrnil preko meje domov na obisk in hodil popolnoma nemoteno sem in tja. Kljub temu, da so ga prebivalci že večkrat opazili, vendar ni bilo orožništvo dosedaj od nikogar obveščeno. Tudi vedo nekateri, da se nahaja Alič stalno v Gorici, in lahko bi se stopilo v zvezo z goriško prefekturo, ki bi v tem slučaju gotovo kaj storila. Umor Krekov je bil namreč tako ostudno grd, da bi moral vsak že iz lastnega nagiba, če more, pomagati oblastim, da pride zločinec pravici v roke in dobi zaslužen pokoro.

— Ukraden kolo. Posestniku Ernestu Majheniču v Podbrezjah je bilo ukraden kolo, črna pleskano, znamke »Styria«, vredno 1800 Din.

— Okradena železniška uradnica. Manipulanti drž. železnice na kolodvoru v Zid. mostu Lini Fettič-Frankheimovi je bila ukradena iz ženske torbice črna usnjata denarnica, v kateri je bilo 260 Din gotovine, železniška legitimacija, blok s 30 listki za železniško menzo in posetnica zastopnika neke Nürnberške tvrdke.

— Vlom na Zaplazu. V času od 14. do 17. aprila je bilo vlomljeno v leseno barako trgovca Antona Babnika na Zaplazu pri Čatežu. Vlomilci so razbili okno in so odnesli več kosov črnega žameta, sukna, tibeta, cajga, več ostankov za moške in ženske obleke, tri zavojke blaga za pokrivanje mrličev in več moške obleke, perila in čevljev in skupni vrednosti 10.000 Din. O vlomilcih še nimajo nobene prave sledi. Osumili so sicer dva okoličana, vendar pa niso našli pri njih ničesar sumljivega.

— Ukraden voziček. Pri trdki Kobi na Igu je bil ukraden predelavcu Antonu Pleško z dvorišča 4 kolesni ročni voziček, nov, rjavo pobarvan, vreden 300 Din.

Štajerske novice.

Š Škof Karlin v Apačah. Danes nastopi lavantinski škof dr. A. Karlin svojo prvo apostolsko pot kot apostolski upravitelj župnij, ki so spadale pod graško škofijo. V Apačah ima danes blagoslovljenje zvonov in jutri deli sv. birmo. Obsirna župnija Apače je dobila v zadnji avstrijski dobi precej nemške lice. Pred kakimi 50 leti je bilo še drugače. Slovenci so se držali še trdno. Imeli so svoje jezikovne pravice tudi še v cerkvi, dasi v zadnjem času v obliki mesečnih slovenskih pridig, nazadnje samo še postnih pridig ali kaj enakega. Bil je do sedanjega nemškega župnika tam tudi Slovenec za župnika, ali vsaj slovenski kaplan. V vojnem času ni bilo več ne slovenskega župnika ne kaplana in radi tega tudi ne več slovenskih pridig. — Ta dva dni pa se bo zopet glasila beseda božja v slovenskem jeziku v Apačah. Stari apaški Slovenci se bodo veselili, da se vračajo stari slovenski časi. — Apaško nemštvo se je širilo zlasti na umeten način potom šol in uradov. Naravno pa nemštvo tam ni napredovalo. Nasprotno. Nemštvo je šlo nazaj. Nemci so gospodarsko nazadovali, propadali ali se izseljevali. V zadnjih desetletjih se je namreč priselilo in kupilo posestva v Apačah veliko tujcev, in sicer skoro sami Prekmurci. Uradna statistika je izkazovala te ljudi kot tujce iz ogrske države. V narodnem oziru se Prekmurci do jugoslovanske dobe niso mogli uveljavljati. Sedaj pa se čutijo Slovence. V šolah imajo slovenski otroci že sedaj večino. Zato je opravičeno, da dobi na starih slovenskih tleh zopet slovenska beseda svojo pravico.

Š Šhod SLS v Mariboru. V četrtek, 24. t. m. ob 8. uri zvečer je sklicala organizacija SLS za mesto Maribor shod, ki se je vršil v dvorani novega poslopja Gospodarske zadružne banke. Shoda se je udeležilo veliko število naših somišljenikov. Otvoril ga je predsednik dr. Juvan, poročali pa so: poslanec prof. Vesenjak o državnem gospodarstvu, poslanec Franjo Žebot o političnem položaju in občinski svetnik dr. Jerovšek o občinskih razmerah mariborskega mesta, kjer

gospodarijo socialni demokrati na enak korupten način, kakor Pašić v Beogradu. Končno je predlagal tajnik Kranjc naslednjo resolucijo: »Somišljeniki Slov. ljudske stranke v Mariboru, zbrani na shodu dne 24. aprila, izrekamo poslancem Jugoslovanskega kluba za njih odločni in vztrajni boj, ki ga vodijo pod vodstvom dr. Korošca zoper centralizem, združen z nadvlastjo in nasiljem, krivico in korupcijo, svoje odobravanje; za njih poštvalno in neumorno delo za bratski sporazum med Slovenci, Hrvati in Srbi, za revizijo ustave na podlagi edino pravične avtonomistične ureditve naše države — svojo odkritosrčno zahvalo. Pozivamo jih, da v boju za pravičnost, enakopravnost in poštenost, ki so temelj vsaki državi, vztrajajo do končne zmage. Naj vedo, da jim mi doma stojimo zvesto ob strani. Resolucijo so poslušalci soglasno sprejeli, nakar je predsednik zaključil dobro uspele zborovanje.

Š Poslanec dr. Hohnjec ima na Belo nedeljo, 27. aprila, shod SLS pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Shod se vrši po prvem sv. opravilu.

Š Šhod mariborskih socialistov. Četrto obletnico nesrečnega dogodka na Zaloški cesti v Ljubljani so izrabili mariborski socialisti za svoj shod, ki se je vršil v četrtek, 24. t. m. v Goltzovi dvorani, ob istem času, kakor zborovanje SLS. Na shod so pozivljali prebivalstvo že par dni z črnoobrobljenimi plakati. Zbralo se je kakih 200 oseb in še med temi večina žensk, vajencev in dece. Osem govornikov, med njimi Grčar in Bahun, je grmelo proti »klerikalcem«, katere obdolžujejo, da so krivi dogodkov na Zaloški cesti in pred katerimi imajo mariborski socialisti velik strah, saj se bodo kmalu vršile občinske volitve in z njimi pride konec socijalističnega gospodarstva pri mariborski občini. Shod se je končal okrog 10. ure, nakar so se zborovalci mirno razšli.

Š Samomor uglednega trgovca. V četrtek, 24. t. m. se je obesil v svojem stanovanju v Mariboru ugledni vinski trgovec Pfrimer. Sodijo, da je šel v smrt v hipnem napadu blaznosti.

Š Še nepojasnjen zločin. Iz Muretnice niže Ptuj smo prejeli tole krvavo surovo vest: Pri nas v Muretnicah je živel posestnik Franc Janžekovič. Pri Janžekovičevi hiši so sosedje opazovali že dolgo časa, kako sta kreg in prepri vsakdanja gosta. V Janžekoviča se je vedno zaganjala njegova žena, njen oče in brat. Ravno kar omenjene tri osebe so se vedno prepirale z Janžekovičem in so mu grozile, da bo lepega dne izginil v krtovo kraljestvo. In res je bil Franc Janžekovič te dni ponoči ubit na grozen način na svojem lastnem dvorišču. Doselej še neodkrit zločinec je udaril žrtve dvakrat v vso močjo po glavi in to ali z motiko ali pa s sekuro. Janžekovič je moral biti vsled silnih udarcev koj pri priči mrtev. Drugo jutro so ga našli sosedje ki so šli mimo njegovega dvorišča, v luži krvi. Na lice zločina poklicano orožništvo je začelo takoj raziskovati zločin in kot osumljence aretiralo: Janžekovičovo ženo, očeta in brata. Ljudje v Muretnicah in po okolici so zelo razburjeni radi tega surovo krvavega zločina.

Š Težka nesreča v Dravogradu. Dne 23. t. m. se je težko ponesrečil na kolodvoru v Dravogradu železničar Martin Menček, ki stane v Mariboru. Par minut pred odhodom večernega mariborskega vlaka privozi na postajo vlak iz Slovenjgradca, ki se ustavi na tiru tik perona, prihajajoči slovenjgraški vlak je težko opaziti, ker pride izza ovinka ravno pred postajo. Vsled tega se je na dravogradskem kolodvoru že večkrat pripetila nesreča in na enak način se je ponesrečil tudi omenjeni Menček. Ko je šel iz kolodvorske pisarne do svojega vlaka, je privozil z vso silo vlak iz Slovenjgradca ter zgrabil Menčeka v trenutku, ko je hotel preskočiti v tfr. Nesrečnemu železničarju so kolesa odrezala obe roki in razmesarila obraz, zadobil je tudi težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga takoj v slovenjgraško bolnico, kjer je naslednji dan umrl. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Š Vozna pošta Maribor—Zg. Kungota. Na posredovanje poslanca Žebota je pošto ravnateljstvo zopet uvedlo vozno pošto med Mariborom in Gornjo sv. Kungoto.

Š Že zopet pritožba od severne meje. Iz Plavča nad Svečino poročajo: Nekateri postojanke finančnih straž ob severni meji postajajo žalibog s časom ravno tako nasilne ter izjavljajo ljudsko potrpežljivost kakor svojčas Wranglovci. Še tega ni dolgo, ko smo morali beležiti pretepaštvo in nemoralno postopanje šentiljske finančne straže in že smo dobili zopet ponovno ostre pritožbe zoper finančni oddelek, ki je nastanjen na Plavču. Kakor kaki kmetski fantalini so porabili tudi finančarji na Plavču velikonočne praznike za brezmejno popivanje, izživljanje in pretepe. Na velikonočni ponedeljek so krenili iz Plavča v gostilno g. Arha v Svečini. Brez vsakega povoda so izvali v krčmi pretep v nadi, da bodo civilisti kar pobegnili pred njimi, a so se uredali bridko in po morali oni prvi ostavili polje pretepa. Po prvi izgubljeni bitki so krenili v drugo krčmo. Iz te gostilne so poklicali na prosto mladega fanta in so ga zunaj brez vsakega vzroka neusmiljeno oklofutali. Ko je bil sirota že ves v krvi, so mu prihiteli na pomoč civilisti in vprašali po vzroku tako balkansko nasilnega nastopa napram slabotnemu fantku. Kolovodja finančarjev se je

kratko in malo odrezal, da je klofutanje stvar ter zadeva finančne straže in ne briga nobene civilista. Si pa lahko mislimo, da sta Plavč in Svečina upravično ogorčena radi čisto balkanskih izgrediv naše finančne straže in še to povrh na severni meji, ko se vsaka malenkost takoj zve v Avstrijo. Finančno predstojništvo v Mariboru bi moralo bolj gledati na pretepaško in pijansko postopanje nekaterih finančnih straž ob meji. Finančno predstojništvo v Mariboru se ni zmenilo doslej niti za eden kriče slučaj nasilnosti finančnih straž ob meji akoravno so bile te balkanske nekulturnosti objavljene v naših listih, ampak je celo trpelo, da so se šentiljski finančarji na izvalen način zagovarjali in dražili potrpežljivost naroda po policaj-demokratskem Taboru. Na balkanizacijo obmejnih krajev od strani finančarjev smo že opozorili naš parlamentarni klub in bo prišlo do ostre tozadevne interpelacije, ki bo v živo zadelo tudi finančno predstojništvo v Mariboru. Na meji zahtevamo red ter dostojnost in to še prav posebno od strani javnih organov!

Š Posledica pijančevanja. Velikonočne praznike so letos fantje na kmetih, kakor običajno praznovali s pijančevanjem. Posledica tega je veliko število pretepev in pobojev, ki so se dogodili med prazniki. Samo na mariborsko okrožno sodišče je orožništvo prignalo 25 pretepačev, od katerih ima marsikateri na vesti težko poškodbo.

Ljubljanske novice.

lj Prosto po »Jutru« in »Slov. narodu«. Klerikalci so krivi, da še do danes ni dobila Pašić-Pribičevićeva vlada od krone volivnega mandata. Klerikalci so krivi, da se preokrože »Jutra« in »Slov. naroda« o razpustu ljubljanskega občinskega sveta in imenovanje dr. Baltiča ljubljanskim velikim županom še niso uresničile. Klerikalci so krivi, da prof. Reisner noče izpolniti možko dane besede in politične pogodbe ter odstopiti svoj poslanski mandat svojemu namestniku dr. Ravniharju. Klerikalci so krivi, da demokratski shodi po deželi ne uspevajo in se vršijo v znamenju gostilniškega krakelarstva. Klerikalci so krivi, da so z ljubljanskega mestnega magistrata odjadrali »naprednjaki« in prepustili bojno črto Zvezi delavnega ljudstva. Slednjič so tudi klerikalci krivi, da se je vršil 24. t. m. v Mestnem domu pretep med zastopniki II. in III. internacionale, ker so se pa klerikalci bojevali pri III. internacionalistih in zmagali, sedaj molče. — — —

lj Zlahta. Na ljubljanskem magistratu je bila navada v lepih starih časih, ko so ondi še sedeli »napredni« občinski očetje, da so na vsa višja in vplivna mesta v občinski upravi spravljali svoje ožje in potrebne sorodnike. Zlahta je bila tedaj v cvetju. Teh časov gospodje demokrati še danes ne morejo pozabiti, zato podtikajo enake metode tudi sedanjim zastopnikom v občinski upravi. — Včerajšnji »Slov. narod« trdi, da je mestni podžupan dr. Stanovnik stric nekemu poklicnemu gasincu in namiguje, da ga vsled tega protežira v službi. — Podžupan dr. Stanovnik nima v mestni upravi prav nikakega sorodnika in nikogar ne protežira, pač pa poznamo mnogo stricev med ljubljanskimi demokrati, ki bi se radi zopet polastili mestne uprave, da bi z mestnim premoženjem pomagali iz finančnih zadreg Sokolu I, katerega se »amerikanski stric« noče spomniti.

lj 60 letnica ljubljanskih postreškov. Ta mesec obhajajo ljubljanski postreški šestdesetletnico svojega obstoja v Ljubljani. Prvi postreški, ki so bili uniformirani, so imeli modre bluze in čepice z rdečim trakom. Na čepici so nosili kot znak kovinasto črko D (Dienstmann).

lj Petkov trg ljubljanski je bil izredno bogato založen posebno z raznimi postnimi jedili. Izredno veliko je bilo na trgu raznih rib. Domačini so prinesli lepe ščuke, karle in druge domače vrste, od zunaj pa so pripeljali trgovci veliko raznih morskih rib in pa iz Zdenčine pri Zagrebu. Tudi povpraševanje po ribah je bilo jako živahno; cene so bile še precej primerne posebno kasneje proti poldnevju. Med domačimi pridelki je bilo na trgu izredno veliko jec, več kuratine in pa iz Zdenčine pri Zagrebu. Tudi povpraševanje zelenjave in pa raznega cvetja je bilo dosti na trgu.

lj Zrtev redukcije. Prednočnim se je v pisarni Jadranske banke zastupila z lizolom soproga sluga Jadranske banke Marija K. Ta obupen čin je izvršila žena, ker je bil njen mož reduciran. Banka je reducirala, kot se poroča, kar naenkrat 27 uslužbencev. Ženo so k sreči še pravočasno našli in so jo odpeljali takoj v bolnico, kjer so ji izprali želodec in je že iz nevarnosti. Ko se je zvedela ta novica po mestu, je napravila med vsemi sloji zelo mučen utis.

lj Vojni invalidi, vdove in sirote, ki so včlanjeni pri Udruženju vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS, podružnica Ljubljana in ki so svoječasno oddali odnosno izpolnili statistične pole ali popisnice ter izročili podružnici tudi svoje slike, dobijo sedaj nove članske knjižice. Izdajajo se med uradnimi urami v društvenih prostorih.

lj Petletnico svojega obstanka proslavi 26. aprila ob pol 8 zvečer na svojem letošnjem rednem občnem zboru v salonu pri »Starem Rimljanu« (Mrak) na Rimski cesti v

Ljubljani kreditna zadruga javnih nameščenec.

lj Promenadni koncert v »Zvezdic« 27. 4. ob enajstih. Kapelnik dr. Jos. Cerin: 1. Muhvič: Na vojsku, marš. 2. Gervais: Jugoslov. pesmi. 3. Cibulka: Srce in cvetica. 4. Wagner: Lohengrin. 5. Zajc: Večer na Savi. 6. Morena: Zive pesmi, valček.

lj Umrli so v Ljubljani: Anton Kerže, učitelj v p. 49 let. — Kristjan Vernik, strugar, 28 let. — Fran Glivar, čevljar, vajenec, 25 let. — Josip Goste, užitar, 74 let.

lj Ljubljanski »fračarji«. Najnovejša in prva organizacija svoje vrste je bila te dni razpuščena in bo imel ta razpust še neljuba posledice na policiji, ali morda še celo na sodišču. Znano je, da spada med zelo priljubljene igrače mladih fantov tudi »fračar«. In zbrali so se žabjaški in trnovski fantje in so ustanovili prav pristen fračarski klub. Izvolili so si predsednika, podpredsednika, tajnika in blagajnika in fračarji so začeli živahno fračariti, pri čemer se niso zadovoljili samo z lesenimi in papirnatimi tarčami, marveč so pridno streljali tudi po oknih, kjer je cvenk šipe nagradil dobrega strelca z nevarnim priznanjem. Končno pa je prišla policija temu nevarnemu klubu na sled, in sicer največ radi prepira med fračarji. Vsled pridnega vežbanja so namreč porabili člani, ki so plačevali v klubovo blagajno po 1 Din mesečno, toliko gumijastih trakov za frače, da blagajnik ni imel več denarja za nabavo novih trakov. Če je izdal blagajnika res ves denar za frače, še ni ugotovljeno, pač pa so trdili nekateri člani, da je hodil njihov blagajnik po fračarskih vajah v zadnjem času prav pridno v kino. Kriza v klubu je postala neizogibna, še bolj usodno pa je bilo za fračarski klub, da je o njegovem obstanku zvedela tudi policija, ki je povabila več članov na odgovor, in sicer radi tega, ker klub ni bil postavno prijavljen in so se vedno bolj množile pritožbe radi ubitih šip. Vsled tega je ta najnovejši ljubljanski klub v kratkem žalostno propadel. Klub je imel okrog 20 rednih članov, fantov v starosti od 8 do 16 let. Glavno sestajališče so imeli na Zabjaku, odkoder so prirejali skupne fračarske izlete. Imeli so popolnoma reden odbor, odborove sestanke pred Prulami, strelne vaje pa na ljubljanskem gradu.

lj Kolo, obrabljeno, brez blatnikov, vredno 1000 Din, je bilo upravnemu Pavlu Rančigaju v Ljubljani.

lj Policijske ovadbe. V zadnjih 24 urah je bilo prijavljenih 17 policijskih ovadb in sicer 2 radi tatvine, 9 radi prestopka cestno-policijskega reda, 2 radi prestopka policijske ure in po ena radi kalenja nočnega miru, nošnje orožja brez dovoljenja in radi lahke telesne poškodbe.

lj Mestna zastavljavnica dne 30. aprila in 1. maja t. l. radi značenja uradnih prostorov ne posluje.

lj Mestna občina ljubljanska potrebuje za letošnje poletje nekaj paznikov za mestne nasade. Plača 1200 K mesečno. Upoštevajo se predvsem potrebni upokojeenci z neomadeževano preteklostjo. Reflektanti naj se zglašajo med običajnimi uradnimi urami v mestnem gospodarskem uradu.

lj Mesarski pomočnik, popolnoma izvežban, išče službe. Ime se izve v uredništvu »Slovenca«.

Gospodarstvo.

RUSKA PROMETNA SREDSTVA.

Nemški strokovnjaki, ki so prepotovali Rusijo po naročilu nemške težke industrije in »Vzhodno-evropskega inštituta« v Königsbergu, so podali sledečo sliko sedanjega stanja ruskega prometa.

Dr. von Eckardt piše, da je 75 odstotkov vseh ruskih železnic, posebno na jugu, uničenih ali se nahajajo v neporabnem stanju. Promet je omejen na glavne proge. Nasipe je odnesla voda, mostovi so razdejani, tračnice so skoro vse segnile. Prenovitev vseh prog bi zahtevala velikansko svoto denarja in do 10 let dela. Tudi proge onih železnic, ki se nahajajo po uradnih poročilih v dobrem stanju, so se vdrle pod težo novih nemških lokomotiv. Zdaj stojijo vsi ti drago plačani stroji pod milim nebom in brez vsakega opravila.

V letu 1913 je štela Rusija 72.500 vrst železniške proge, v l. 1922 pa samo 60.500 vrst. Ako preračunamo vsa železniška popravila za dobo 12 let, bi se moralo letno obnoviti 30 mil. tračnic. Dejanska pa se je položila v l. 1922 samo 7 milijonov. 62 odst. železniških vozov je v slabem stanju in zahtevajo izdatnega popravila.

Drugi strokovnjak prof. Köttner slika stanje vodnega transporta, katerega veliki pomen leži v prevažanju petroleja. Po podatkih prof. Köttnerja ima Rusija do 45.000 km splavnih voda, od katerih je polovica uporabna za parobrode. Vse te vodne poti so zvezane z velikim številom kanalov, ki vežejo med seboj posamezne v gospodarstvu oziru najbolj pomembne pokrajine. Vode se hitro sušijo, vsako leto je več za parobrode nevarnih plitvih mest. Pristanišča in druge naprave so v žalostnem stanju. Po uradnih sovjetskih virih je mogla ruska trgovska mornarica v l. 1911. prevažati 800 milijonov pudov letno. L. 1922 je padla ta številka na 200 milijonov in se je zmanjšalo število bark za 50 odst. Nazadoval je seveda tudi promet s

petrolejem in mineralnim oljem. V letih 1919-13 je znašal povprečni izvoz do 50 milijonov pudov letno, v l. 1923 je padel izvoz na 44 odst. te količine.

g Tržne cene v Mariboru. Govedina: I. 25—27, II. 22—24, III. 19—20 Din. Teletina: I. 26—30, II. 24—25 Din. Svinjsko meso 30 do 40 Din. Konjsko meso: I. 14—17, II. 10 do 12 Din. — Kože: 1 konjska koža 150—225, 1 kg goveje kože 17.50—20, telečje 30 do 32.50, svinjske 52.50, gornjeja usnja 120, podplatov 80—120 Din. Perutnina: 1 majhen piščanec 35, večji 45, kokoš 50—65, raca 60 do 70, gos 100—125, puran 125, zajec domači 15—50 Din. — Žito: 1 kg pšenice 3.50, rži 3.25, ječmena 3, ovs 3, koruze 3, prosa 3.50, ajde 3, fižola 5—7, leče 14 Din. — Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0—6, št. 1 5.75, št. 6 5, št. 7 4 Din; prosene kaše 1.50, ješprenja 7, trobov 2, koruzne moke 4, koruznega zdroba 5—6, pšeničnega zdroba 7, ajdove moke 7—8, azdove kaše 6 Din. — Krma: 1 q sladkega sena 87.50—95, ovsene slame 62.50 Din. — Kurivo: 1 m³ trdih drv 200, mehkih 175, 1 q premoga, trboveljskega 42 do 45, velenjskega 27—30, 1 kg oglja 1.50 do 2, koksa 1—2 Din.

g Carinski dohodki. V prvi desetini aprila 1924 so znašali carinski dohodki 53 milijonov 932.801 Din. Posamezne carinarnice so dale sledeče vsote: Ljubljana 4.232.705 Din, Maribor 2.812.075 Din, Celje 1.039.790 Din, Jesenice 754.806 Din, Rakek 659.244 Din, Gornja Radgona 168.509 Din.

g Hipotekarna banka. Državna hipotekarna banka namerava otvoriti filijale v Zagrebu, Nišu, Skoplju, Splitu in Sarajevu.

g Nova carinska tarifa. Kakor poročajo iz Beograda, je komisija za carinsko tarifo izvršila projekt nove carinske tarife in bo projekt kmalu objavljen.

g Privredni svet. V ministrstvu za trgovino in industrijo pripravljajo osnovo Gospodarskega sveta, ki bo deloval na tem ministrstvu in reševal vse stvari, nanašajoče se na izvoz in uvoz, carinsko politiko, trgovino in industrijo.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 315—320 Din, ječmen 330—340 Din, oves 250—255 Din, koruza 227.50—247.50 Din, pšenična moka >0< 500—510 Din, >2< 450 Din, >5< 380—390 Din, >6< 320—330 Din, >7< 280—290 Din, otrobi 210—215 Din.

g Uradni kurzi za maj so bili določeni sledeče: napoleonor 282 Din, zlata turška lira 319 Din, angleški funt 348 Din, dolar 80 Din, 100 franc. frankov 500 Din, 100 švicar. frankov 1410 Din, 100 drahem 150 Din, 100 italijanskih lir 355 Din, 100 Kč 236 Din, 100 kor. maž. 0.105 Din, 100 romun. lejev 42 Din, 100 bolgarskih levov 58 Din, 100 peset 1100 Din, 100 holandskih gldinarjev 2975 Din, 100 danskih kron 1329 Din, 1 milijon poljskih mark 9 Din, 100 avstr. kron 0.113 Din, 100 belgijskih frankov 424 Din. Tečajji veljajo glede plačevanja pristaniških pristojbin od 1. do 31. maja.

g Uverjenje za zavarovanje valute. Finančni minister je izdal naredbo, da veljajo uverjenja za zavarovanje valute pri izvozu v inozemstvo dva meseca, mesto en mesec.

g Avtomobili v Rusiji. Po statističnih podatkih ima sedaj Rusija 15.000 avtomobilov. Od tega skupnega števila jih je bilo v Moskvi 2500, v Leningradu 1500 voz. Lani je znašal uvoz avtomobilov 400 voz in to večinoma potniških, med tem, ko se je tovornih voz uvozilo razmeroma malo.

g Izvoz piva iz Nemčije. Med tem, ko se je v oktobru 1923 izvozilo iz Nemčije 394 hl piva, v januarju 1924 6000 hl. Iz tega je razvidno, da izvoz piva iz Nemčije narašča.

g Izvoz žitaric iz Romunije. Lani se je izvozilo žitaric iz Romunije za 7.7 milijard lejev, leta 1922 pa za 3.9 milijard lejev.

BORZA.

Curih, 25. aprila. (Izv.) Berlin 1.23, Italija 25.11, London 24.68, Newyork 563.60, Pariz 35.75, Praga 16.68, Dunaj 0.007940, Solija 4.10, Beograd 7.—.

Po svetu.

— **Proslula newyorška banditinja »Elena«** v rokah pravice. Med newyorškimi finančniki je v zadnji dobi razširjala strah in trepet mlada banditinja »Elena«, ki je nekatere izmed njih poslala na oni svet. Pojavila se je sedaj v tej sedaj v oni banki in smeje se z revolverjem v roki zahtevala denar, nato pa brez sledi izginila. »Elena« je nosila kratko ostržene lase in se znala spretno preoblačiti. Ušla je vsem najskrbnejše spletnim mrežam policije, katero je dan na dan zasmehovala in izzivala v pismih, ki jih ji je pošiljala. Končno je dobila policija neko dolžno sled za njo: ob roparskem umoru nekega bankirja so opazili, da je banditinja v blagoslovljenem stanju. Dognali so, da je »Elena« stanovala pri materi svojega druga, 25 letnega ključavničarja Cooneya. Toda mati je izjavila, da o sinu ničesar ne ve. Policiji se je po posrečilo presteči Cooneyovo pismo materi, iz katerega je zvedela za novo bivališče nevarne dvojice. »Elena« je bila medtem povila mrtvo dete. Ko sta zločinca opazila, da je hiša popolnoma obkoljena po policiji in da je beg nemogoč, je hotel Cooney najprej ustreliti »Eleno« nato pa še sebe. Toda »Elena« je prosila, naj ji priznase, ter je zaklicala policajem, da onadva ne bosta streljala, ako policaji ne bodo. Nato sta se bandita mirno predala. Newyorškim bankirjem pa je odleglo.

— **Italijanski socialisti in 1. maj.** Italijanski komunisti so bili uvedli gibanje za skupno praznovanje prvega maja vsega italijanskega socialističnega proletarijata. Maksimalistična stranka je pa povabila komunistov zavrniti in sklenila na delavstvo manifest, v katerem poziva delavstvo, da naj praznuje 1. maj kakor more, tudi zgolj duhovno.

— **Kongres mednarodnega kolonialnega zavoda v Rimu.** Po veliki noči je začel v Rimu zborovati kongres mednarodnega kolonialnega zavoda. V prvi seji so obravnavali in sprejeli predloge za organizacijo zdravstva v kolonijah sploh in sodstva v novostanovljenih kolonijah ter o naboru kolonialnega uradništva.

— **Mednarodni juridični kongres za aviatiko.** Te dni zboruje v Rimu mednarodni juridični kongres za aviatiko. Gre za sestavo enotnega mednarodnega zakonika, s katerim naj se končnoveljavno urede mednarodni odnosi v zračnem prometu.

— **Ogromen požar v Genovi.** 24. t. m. je izbruhnil požar v skladiščih predilnice bratov Zorollo v Genovi in uničil ogromne zaloge bombaža. Od vseh strani prihiteli požarne brambe niso mogle ničesar rešiti. Ob gašenju je bilo več oseb ranjenih.

— **Stenografija kot obvezen predmet.** S šolskim letom 1924—1925 postane stenografija na vseh bavarskih srednjih šolah obvezen predmet.

— **Otvoritev stare kraljeve rakve na Vavlu.** Pretekli teden so odkrili v kraljevi grobnici na Vavlu v Krakovu, ki jo ravno popravljajo, v navzočnosti posvetnih in cerkvenih dostojanstvenikov rakev kraljice Ludovike iz plemiškega stanu Gonzagov, ki je bila žena dveh kraljev: Vladislava IV. (kraljeval od 1632 do 1648) in Janeza Kazimira (kraljeval od 1648 do 1668). V rakvi so našli krilo, napravljeno za ženo krasne in ponosite postave, s katero se stari popis kraljice povsem strinjajo. Na desni strani je ležala škofova palica. ob levem boku pa kraljevska jabolko.

— **Židovski profesorji na dunajskem vseučilišču.** Na dunajski medicinski fakulteti je 126, na modroslovni 45 in na juridični 28 židovskih profesorjev.

GNEZDO ZLOČINCEV NA JUŽNEM KITAJSKEM.

Kako malo varno je potovanje po Kitajskem, nam pripoveduje neki angleški raziskovalec. »V samotni brez dreves je nastanjena zločinska družba na 1700 metrov visoki planoti. Vrsta gora, višja kot planota, skrivališče popolnoma zakrije. Če pridejo v bližino trgovci, ni zanje rešitve, vzamejo jim vse, kar imajo, včasih tudi življenje. Vsak ropar ima na glavi turban iz rdeče svile, okoli pasu pa zeleno prepaško. Oblasti vedo, da so roparji tam, a se jim nihče ne upa blizu. Tam zraven je mestece, na videz popolnoma mirno, a če natančno pogledaš, opaziš okoli in okoli nasip, na njem pa straže, ki naznanjajo vsako sumljivo kretnjo roparjev.«

ZLOBNI IGRALEC.

Igralec Friedrich Beckmann (1803—1866) je bil znan po svojih izbornih dovtipih in po svoji hudomušnosti. — Prim. Zgod. an. 2. zv. str. 58. To je pa nekaj drugega. — Leta 1845. se je skregal v Berlinu z ravnateljem Königsstädtskega gledališča Cerlon, mu je odpovedal in mu je pisal tole poslovilno pismo:

»Vi ste vitez reda Rdečega orla tretje vrste, lastnik nekega gledališča druge vrste in govedina prve vrste!«

Svetovna misijonska razstava v Rimu.

Drugo leto bo v Rimu veliko cerkvenih prireditev in zborovanj. Višek bo svetovna misijonska razstava, z udeležbo vseh katoliških misijonskih pokrajin, razkropljenih po vsem svetu. Priprave vodi poseben odbor kardinalov, pomaga mu podobor znamenitih misijonarjev iz vseh delov sveta. Razen

grafike in literature bodo razstavili krasno narodopisno in kulturnozgodovinsko zbirko, ki bo obsegala tudi najmanjše rodove in celo izumirajoče ostanke. Predvsem nam bodo pa pokazali delovanje rimske misijonske tiskarne, edine te vrste na svetu, edino tako podjetje. Tiska nam lahko knjige v 250 jezikih in narečjih, tudi v najbolj čudnih Eruskih in notranjeazijskih narečjih; v prvi vrsti seveda tudi sveto pismo, knjigo knjig.

Kakšen ogromen obseg ima katoliško misijonarstvo, vidimo vsaj malo iz tehle števil: Rimski misijonski centrali, znameniti kardinalski kongregaciji de propaganda fide, najvišji cerkveni upravni oblasti vseh dežel izven Evrope razen Južne Amerike je podrejenih okoli 30.000 misijonskih postaj s 23.000 cerkvami in skoraj 18.000 šolami! V njih opravlja dušno pastirstvo in uči okoli 123.000 misijonarjev, okoli 50.000 bratov in okoli 120.000 nun. Obseg misijonstva gre od Hotentotov v Afriki do Kitajcev v Aziji, od indijskih Hindujev gor do

ameriških Eskimov. Ljudska govorica imenuje voditelja kongregacije »rdečega paprača«, hoteč s tem naslovom označiti vso njegovo ogromno moč. Sedanji voditelj je holandski redemptorist Rossum.

Povodoma te razstave si bodo posetniki lahko ogledali tudi velikanski arhiv misijonske centralne, eden najzanimivejših in najbogatejših na svetu, in pa misijonski muzej, ki ga tudi lahko prištevamo modernim čudom. Misijonski muzeji so pa seveda tudi drugod, pač manjši, in tudi razstav je dosti. Namen je, da zanesejo smisel za misijonsko delovanje med široke sloje ljudstva in da dobijo potrebna sredstva za ogromno misijonsko delovanje.

Obenem z razstavo se bo vršilo v Rimu več zborovanj, zlasti misijonski kongres. Gotovo bodo zborovanja z razstavo vred privabila v Rim ogromne množice romarjev in tako bo zopet enkrat Rim središče cerkvenega gibanja vsega sveta.

O razstavi in zborovanjih bomo še večkrat poročali.

Prosveta.

Iz našega glasbenega življenja.

O nekaterih važnejših koncertnih prireditvah, ki nam ni bilo moči takoj o njih poročati, naj na kratko objavimo sodbo. I. matineja »Zveze godbenikov za Slovenijo« nam je podala že znano overture k Dvořakovemu »Vragu in Katrini« in njegova Slovenska plesa št. 16, 15 in Griegova Norveška plesa št. 3, 4 pod Balatkovim vodstvom, nazadnje pa Čajkovskega V. simfonijo (e) pod Rukavinovim. Zanimljivo je bilo poslušati tri samosvoje skladateljske osebnosti, ki so si po času tako blizu, po čustvovanju, duhu tako sorodni, po izrazu pa vendar tako različni. Dvořak pred vsem jasen, odločen, ki mu ni prav nič do tega, če se kdaj tudi s komolci prerije skoz goščo, samo zdravje in življenje ga je. Grieg je tudi jasen, preprost celo, pa vendar še melodijo prepreza neka skrivnostna tajna; čista, otroška radost zažari njegovi glasbi z lica, pa ne veš, kdaj ji v poteze zaorje strast; razigrana veselost se je poloti, pa še v prešeren smeh se ji kradoma mešajo tožne oči in radostni spev na ustnih se ji nepričakovano prelje v pritoženo bolelost: trpka milina je morda bistveni znak Griegove umetnosti. Dvořak je silnejši, ogenj se pri njem v mogočnejši vihri vnema, povodenj se razliva v širši strugi, si neomejeno udira pot po nezavarovani planjavi. Orkester je bil splošno prav dober, gladko je šlo, marsikaj kar mehko, nežno.

Čajkovskega so najlepše podali v II. delu (andante cantabile) z njega širokim čustvenim razvojem in zajemljivimi razgovori v instrumentaciji. IV. stavek je zlasti v začetku wagnerianska glasba po rusko podana. Igranje je bilo v I. in IV. stavku sicer gladko, v marsičem pa nekam neotesano; pred vsem smo pogrešali tistega silnega naraščanja v zadnjem stavku, ki bi moralo začeti tisto iz dna, s komaj zaznavnim šumenjem, pa se polagoma razširiti, razbesneti v viхро, da se ji hrasti klanjajo in človeku mozeg pretresa. Tu pa je ploha fortissima skoro kar hipoma vse zalila in takrat, ko bi nas imela lepota neugnane sile začeti pretresati, nam je začela že predsedati. Sicer pa bi si podobnih dopoldanskih koncertov prav želeli. Užitek je večji, presojanje lažje in točnejše, vtis trajnejši.

Vokalna recitacijska matineja, ki jo je priredil klub Primork, je zbrala množico umetnikov. Ga. Betetta, našega največjega, smo žal slišali samo ob koncu, priznanje je bilo mogočno, ki ga je pa petje, so dejali, še daleko nadkrijevalo. Ga. Thierryjeva, ki jo tako občutno pogreša naša opera, je pela orientalski čustvenega Dobroniča, Lajevčeva »Norčeva jesensko pesem«, ki je čisto svet zase, žgoč ogenj iz mraku bolesti, in znano, opojno Konjovčeva »Pod pendžeric«. Ga. Thierryjeva je velika v vsem, zlasti pa v izrazu globoke tragike; ta izraz je v Lajovcu stopnjevala do silne dramatične groze. Še nikdar nismo imeli Slovenci take izredno dobre altistinje — in vendar ji domišljav gospodar onemogoča, da bi svoje velike darove posvečevala domači umetnosti. — Ali tej sramoti res še ne bo konca? Ga. Marija Vera je sugestivno podala Hugojevo »Besedo«, g. Šest je pripovedoval Abakumova orientalsko oslarijo o oslu, g. Vida Jerajeva je z gibko tehniko igrala Mendelssohnov allegro appassionato iz e-molovega koncerta za gosli čisto, varno, mehko, marsikaj je zadehtelo celo po cvetju, ki se je začelo nastavljanje nad zelenjem sočne tehnike. Najtežja je bila pač kadenca, pa se je tudi iz njenih klešč dokaj srečno izvila.

Največja novost za poslušavce je bila pač Kogojeva improvizacija na

Ne vem kak zel duh je zadnje čase obedel veliko število Slovencev, da so začeli na naš lep, gibli jezik natezati romansko mrtvaško srcajo; lastnih imen več ne sklanjajo; tako nastajajo gorostasnosti: ouverture k »Vragu in Katrini«, ali: minister je imenoval Petra Kraljič! za rednega učitelja itd., ali: koncert se bo vršil v hotelu Union!(), ali: gosti so si ozledali mesto Ljubljana!() itd.

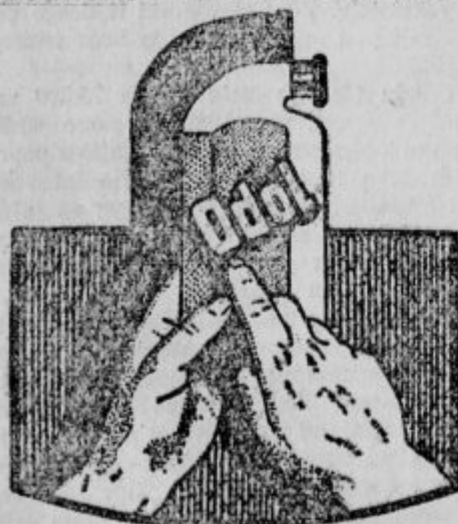
Robidovo »Balado o gospodu Joštu«, ki jo je recital g. Lipah. To je bila izborna reč. Glasba kot urezana na besedo; tako je vestno in točno sledila hod pripovedovalca, da je do zloga natančno pozajela čustvo, v besedo odeto. Zato ni bila samo zunanja ilustracija, ampak prav iz pesnikovega čustva povzeta, v glasbi spočeta samosvoja umetniška. Občudovali smo sijajne kontraste: kako je zahrumela nevihta! kako vabljivo se je nasmihala lepa gospa, kako prožno se je kretal mladi vrtinar! In tisto pomišljanje — kako živo, resnično, da je skoro dih zastajal. Kogoj je iznova dokazal, da ni samo silno gibek in spreten, ampak tudi silno čustven, globok glasbenik. * * *

pr Socialna Misel, št. 4. (april), ki izide prihodnji teden, nas preseneti poleg druge zanimive vsebine — omenjamo samo esej o vseslovnanstvu ob priliki rusko-romunskega spora — s člankom o aktualni krizi v naši državi, ki ga je »Socialna Misel« ob veliki noči poslal v objavo bivši ministrski predsednik, šef jugoslovanske demokratske stranke, g. Ljuba Davidović.

pr Koncert Francoskega kvinteta na pihala. Člani kvinteta, ki prirede svoj koncert v Ljubljani v torek, dne 29. t. m., so člani francoskega društva: La Societe des Instruments a Vent de Paris, katerega je ustanovil slavn flavtist Pavel Taffanel 1879. leta. Ko je postal on dirigent pariške opere, je prevzel društvo njegov učenec Filip Gaubert. Njemu so se pridružili Luis Bas, Ahil Grass in Julij Violet, ki so še danes člani tega kvarteta. Mesto flavtista Taffanela je vstopil Rene Le Roy, najboljši flavtist francoske šole. Vsi gospodje so obenem tudi profesorji raznih konservatorijev oziroma solo-igranci največjih orkestrrov. Vsled prevelike zaposlenosti, specialno v Parizu in s koncerti na Francoskem sploh, niso mnogo potovali po Evropi. Letos pa so šli na povabilo Čehoslovaške republike na tritedensko koncertno turnejo po Čehoslovaški in pred svojim povratkom v Pariz koncentrirajo še 28. t. m. v Zagrebu in 29. t. m. v Ljubljani. Tako se nam Ljubljancem nudi redka prilika čuti te mojstre na našem koncertnem odru. Koncert se vrši v Unionski dvorani in so vstopnice na prodaj v Matični knjigarni.

pr Mladino ljubljanskih srednjih in strokovnih šol opozarjamo na mladinsko predavanje, ki se vrši v nedeljo dne 27. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v Filharmoniji. Na tem mladinskem predavanju predava o raznih instrumentih g. prof. Emil Adamič, instrumente predvajajo pa člani orkestra Narodnega gledališča v Ljubljani. Vmes nastopi znani in izvrstni slovenski kvartet, Mladino vabimo ponovno k temu predavanju.

pr Proslava Vilharjeve 70 letnice v Osijeku. Povodoma 70 letnice Slovincem in Hrvatoma enako milega skladatelja F. S. Vilharja so priredila osješka pevska društva skupno slavnostni koncert, na katerem so izvajali same Vilharjeve skladbe. Koncert se je vršil v gledališču, ki ga je občinstvo napolnilo do zadnjega kotička. Na koncert je došel slavljencec osebno ter bil neprestano predmet viharnih ovacij. Kot prva točka je bila na dnevnem redu ouvertura iz »Smiljanec«, ki jo je odlično izvajal gledališki orkester pod osebnim vodstvom ravnatelja Mirskega. Nato je kapelnik osješke opere Rikard Schwarz predaval o Vilharju in njegovi umetnosti, za njim pa je predsednik pevskega društva »Kuhač« ravnatelj Valié slavljencu v imenu osjeških pevskih društev čestital in mu izročil lovorjev venec. Nato so pevska društva »Sloboda«, »Lipa«, »Zrinski« in »Kuhač« izvajala veliko število Vilharjevih skladb. Solopartije sta pela ga. Dita Kovač in g. Milan Pichler. Posebno sijajno je zapel »Kuhač« skladbi »Na vrelu Bosne« in »Na Ozlju gradu«. Končno je gledališki orkester izvedel »Hrvatske plesove«. Navdušenje občinstva je prekipevalo in slavljencec Vilhar bo štel ta dan gotovo med najlepše svojega življenja. Ves dohodek koncerta so izročili slavljencu, razen tega mu je tudi osješki občinski svet votiral večjo vsoto kot narodni dar.

Ohrani zdravo telo.
Za usta, zobe, grlo
ODOL rabi!

Misli boljše!

Narodno gledališče.

OPERA.

Sobota, 26. aprila: Madame Butterfly, gostovanje tenorista Tomiča iz opere Narodnega gledališča v Belgradu. — Red D.

Nedelja, 27. aprila: Traviata, gostovanje gospe Wees-Polla iz Zagreba in g. E. Tomiča iz Belgrada. — Izven.

DRAMA.

Sobota, 26. aprila: »Kamela skozi uho šivanke«. Red E.

Nedelja, 27. aprila: »Ana Karenina«. Izven.

Gostovanje g. Z. Tomiča, tenorista belgrajske opere v Ljubljani. Danes zvečer gostuje v naši operi tenorist belgrajske opere g. Z. Tomič in sicer nastopi v vlogi Pinkertona v operi »Madame Butterfly«. G. Tomič je mlad, nadebudni tenorist, ki je dosegel dosegaj v vseh svojih vlogah in kreacijah najpogostejše ter postal ljubljene gledališke publike. V naši operi nastopi tudi v nedeljo kot Alfred v operi »Traviata«. V tej operi nastopi poleg njega še ga Vesel-Polla v vlogi Traviate, starega Germona pa poje g. Popov. Sobotna predstava se vrši za red D, nedeljska vpripravi »Traviata« pa kot izven predstava. — V drami se vpripravi noč ob 8 čiška veseliga »Kamela skozi uho šivanke« za red E.

Nedeljska dramska predstava. V nedeljo zvečer se igra v drami drama »Ana Karenina« v Putjotovi režiji in ne kakor je bilo prvotno javljeno izvirna slovenska igra »Doma«.

Cerkveni vestnik.

Kongregacija za učiteljice in kongregacija za gospodične pri sv. Jožefu v Ljubljani. V ponedeljek, dne 28. aprila ob pol sedmih zvečer je običajni shod.

Za mesec junij in prve petke. Dotiskana je in kmalu izide v obliki Šmarnic v 2000 izvodih knjiga Sv. Marjeta Mar. Alakok, kot življenjski in molitveni. Izide na 15 polah, in bo stala v platno vezana 20 dinarjev. Pošiljala se bo na ogled preč. duhovščini, redovnim hišam in po en iztis tudi č. Marijinim družbam. Pred 15 majem se ne razpošilja. Kdor jo želi sigurno imeti do 1. junija, naj piše po njo Knjigovoznici sv. Cirila v Mariboru; ali pa Mladeniški Marijini družbi Sv. Anton v Slov. gor.

Kongres za versko vzgojo in izobrazbo v Benetkah. V Benetkah so 23. t. m. otvorili VIII. italijanski narodni kongres za versko vzgojo in izobrazbo. Navzoči so bili patrijarh kardinal La Fontaine, mnogo škofov, prefekt, mestni komisar, zastopniki ostalih oblasti in veliko število drugega občinstva.

Naznanila

Rokodelski dom v Ljubljani. V ponedeljek 28. t. m. točno ob 8 zvečer bo v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica 12 predaval g. vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka. Predavatelj bo predložil Selca — domovino dr. Kreka v zgodovinskem in zemljepisnem oziru Vstop prost. Vabimo!

Redna odborova seja Strojarske zveze javnih nameštencev je danes ob 20. uri v kleti Kona. društva, Kongresni trg 2. Odbor.

Sentpetersko prosvetno društvo priredi v ponedeljek 28. t. m. ob 20 v svojih prostorih župnijske ulice 1-1 narodnoobrambni večer. Predava prof. dr. Jože Lovrenčič o »Goriški prošlosti in sedanosti«, nakar se bodo pele in deklamirale domoljubne pesmi in kazale sklopične slike luk ob slovenski in hrvaški obali. Vstop prost. — Odbor.

Družabni klub priredi v nedeljo, dne 27. t. m. izlet k Sv. Katarini. Odhodi ob 8 jutraj izpred Akademikega doma na Miklošičevi cesti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prosvetno društvo na Homen priredi v nedeljo 27. aprila ob treh popoldne velezanimivo igro »Rokovnjače«. Ponovitev igre bo v nedeljo 4. maja ob isti uri. Vsi prijatelji poštene zabave valjajni!

Koncert. Danes v soboto se vrši v kavarni »Evropa« koncert draveke godba. Začetek ob 9 zvečer. Vstop prost.

Zdravstvo.

Zdravniške takse ali Salamonova odredba. Prosvetni oddelek je odredil glede plačila zdravniških takse, ki jih predpisuje čl. 100 zakona o civilnih uradnikih in pravilnik o zdravniških nagradah za komisijsko ugotavljanje zdravstvenega stanja državnih nameštencev, da je dolžan te takse plačati uslužbenec sam v vseh slučajih, kadar se mora na podlagi njegove lastne vloge uradno zdravniško pregledati. Država pa plača te takse samo takrat, kadar zahteva nadrejena oblast zdravniški pregled uslužbenca brez vsake inicijative od strani uslužbenca samega. Modra je ta! Predno bode država sama od sebe zahtevala ugotovitev zdravstvenega stanja državnega uslužbenca, bode državni uslužbenec že mirno počival v Gospodu! Kako visoke so te takse, tega odredba ne pove. Bržkone bodo zdravniki sami določili višino takse. Ako bodo takse za vsakega zdravnika po 60 Din, tedaj nam Bog pomagaj! 180 Din za eno preiskavo in to zato, ker država noče verjeti svojemu, t. j. uradnemu zdravniku!

Bolezniški dopusti. Prosvetni oddelek za Slovenijo je razposlal na vsa šolska vodstva nastopno odredbo: »Neobičajno veliko število prošenj za bolezniške dopuste, ki prihajajo ministrstvu prosvete iz Slovenije in dejstvo, da ostajajo nekatere učne osebe tudi brez dovoljenja ministrstva na bolovanju (prekrasna slovenščina!), je dalo ministrstvu

prosvete povod, da opozarja na čl. 133, točko 7. uradniškega zakona, ki naj po njem prosvetni oddelek brezpogojno postopa. Čl. 133. točka 7. uradniškega zakona pa pravi: »Če se uslužbenec po odmoru ali odsotnosti — kakor tudi ob premestitvi po lastni krivdi ne javi na službo v desetih dneh od dne, ko je to dolžan storiti, izgubi službo!

Izpred sodišča.

Bohinjski divji lovec... Brata France in Janez Mali iz Laškega rova sta bila obtožena, da sta huda divja lovca in da imata že več srnjakov na vesti. Kljub veliki spretnosti pa ju je zalotil paznik lovskega najemnika Hainriharja v Bohinjskem lovu, ko sta pustila drob od dveh srnjakov. Pri hišni preiskavi so našli doma prekaženo srnjakovo plečo, ki pa sta prodala trgovcu Ažmanu na Bledu in sicer obe za 140 kron, ker so bile baje jako slabe. Oba obtožena sta tatvino zaničala, vendar pa jima zagovor ni nič pomagal, posebno še, ker je France znan v okolici kot jako strasten lovec, ki ima puško, četudi z oblastvenim dovoljenjem. Pri tej priliki je ugotovilo sodišče po raznih poročilih, da je tako premetenih divjih lovec, kot so v Bohinju, prav malo in so tudi med seboj, posebno v slučajih zasledovanja, izredno solidarni. Po tem obvestilu je baje vsak peti Bohinjec divji lovec. Janez Mali se je zagovarjal, da je kože našel in jih je smatral za proč vrženo stvar. Tudi je poskušal dokazati, da on v tem času sploh ni bil v gozdu in da tudi ni imel takrat puške. Vzklicni senat je njegov vzklic zavrnil kot neutemeljen in glede kazni nedopusten in je potrdil prvo sodbo, po kateri je dobil France 1 mesec, brat Janez pa 5 dni zapore in morata plačati Hainriharju 2400 kron za srnjaka.

Zaradi snega so se sprli A. Koče in pa voznika Ivan in Avgust Rojc na nekem ljubljanskem dvorišču. Pri tem sta pograbila Rojca vsak svojo lopato in sta Kočeta pošteno napadla. Obsojena sta bila vsak na 48 ur zapore in morata plačati 90 Din odškodnine. Vzklicni senat jima je spremenil zaporno kazn v denarno globo po 200 Din, stroški pa seveda ostanejo.

Delni uspeh. Dne 12. januarja je naznanil zidar Franz Weissbacher iz Litije Ludvika Melina in Stefana Topolška, da sta ga na cesti pred Trškano gostilno napadla, pri čemer je dobil Weissbacher tudi sunek z nožem, ki pa k sreči ni bil nevaren, ker se je pravočasno nekoliko izognil Melin je bil obsojen v Litiji na 5 dni zapore, njegov tovariš Stefan pa je bil oproščen. Vzklicni senat je vzklic zavrnil, pač pa je Melinu znižal kazn na tri dni, češ, da je prvi sodnik premalo upošteval olajševalne okoliščine.

Avto in mlekarica. Mlekarico Terezijo Sturm iz Sent Vida je dohitel na cesti neki ljubljanski avtomobilist. Umikala sta se drug drugemu tako, da je nazadnje odletei voziček v jarek. Sturmovi se k sreči ni ničesar hudega pripetilo. Pri prvem sodišču je bil avtomobilist obsojen na 100 Din globe ter bi moral plačati stroške in Sturmovi za voziček in blago 200 Din. Vzklicni senat se je pa uveril, da je vozil avto previdno po predpisih in tudi ne prehitro, vsled česar je bil lastnik oproščen, Sturmovi pa ga lahko tožijo za odškodnino pri civilnem sodišču.

Turistika in sport.

PAR ŠTEVILK O LAHKI ATLETIKI.

Da vidimo, če imajo naši atleti kakšno upanje na zmago v Parizu, bomo zapisali par številke. Amerikanec Paddock je pretekel 100 metrov v 10.4 sek., 200 m v 21.2, 300 m v 33.2. Rekord za 400 m je še iz leta 1912, ima ga Redpath, in sicer 48.2 sek. Šved Lundgreen je pretekel 1000 m v 2 minutah in 28.5 sek., Finec Nurmi 1500 m v 3 min in 53 sek., 2000 m v 5 min. 26.3 sek., 3000 m v 8 min. 28.6 sek., 5000 m v 14 min. 35.3 s. in 10 kilometrov v 30 minutah in 40.4 sek. Francoz Bouin ima rekord na 15 km in sicer 47 min. 18.6 sek., Finec Kohlemainen pa 25 km v 1 uri 25 min. in 19.9 sek., 30 km v 1 uri 47 min. in 13.3 sek.

Rekord v skoku s palico ima Norvežan Hoff, 4 metre in 21 centimetrov; ameriških atletov, ki skočijo v višino 1.90 metra do dveh metrov, je kakih deset, od 1.95 do 2 m še zmeraj trije; v daljavo skoči najmanj 30 ameriških atletov nad 7 metrov, rekord je 7.67, ima ga črnc Gourdin, ki pa ni več tako dober kakor je na primer drug črnc, Hubbard. V Evropi je atletov z več kot 7 metrskim skokom tudi že zelo veliko. Tunlos n. pr. 7.31, Hoff 7.32 itd.

V Evropi vrže kroglo malokdo 14 m daleč, v Ameriki jo pa mečejo nad 15 m. Hills jo je vrgel te dni 15.25 m daleč, Wanzer 15.55 in je dosegel s tem Rosejev rekord, dijak Hartnft 15.50, v treningu pa 15.88 m! Gre na 16 metrov.

Razstava srbskega planinskega društva v Belgradu.

Po dolgih petih letih od ujedinjenja turisti v Jugoslaviji žal še vedno nimamo tako potrebne enotne skupne organizacije in skupnega turistiškega glasila. Zato tudi tako redko kaj izvemo o turističnem gibanju izven Slovenije. Prav malo smo informirani o hrvatskem turist. gibanju, še manj seveda o Srpskem planinskem društvu v daljnem Belgradu.

Srpsko planinsko društvo je mlado. Obstaja komaj dobro leto. Umljivo je, da je bil početek v Belgradu zelo težak, saj daleč naokrog ni videti nobenih večjih gora in snežnikov. Pred enim letom se je belgrajsko občinstvo po mestu še porogljivo zgledovalo nad planinskimi tovarišijami z nahrbtnikom, dolgo palico in okovanimi čevlji, danes pa je v tem oziru že boljše, tako da niti smuči na Terzarijah ni več ne motijo in ne strašijo belgrajskega občinstva. Planinska ideja se je ukoreninila tudi tu. Danes ima SrPD že 4 podružnice in šteje nekaj nad 500 članov. Društvo prireja mnoge izlete in v bodočem letu upamo, da bomo že priča veselemu planinskemu prazniku na Avali — belgrajski Šmarni gori —, kjer namerava zgraditi društvo prvo svojo kočo.

Najlepši vidni znak in dokaz, da je SrPD na pravem potu in da ima krepko voljo po napredku, pa je letošnja prva planinska razstava v Belgradu, ki je bila otvorjena dne 17. in bo trajala še do 27. t. m. Prijetno nas je iznenadila, kajti je taka: da je res ponos ne samo belgrajskim, temveč vsem jugoslovanskim turistom. Je to priveditev, na katero smemo vabiti in jo pokazati tudi inozemskim zastopnikom, ne da bi se nam bilo treba bati, da poneso iz nje neugoden vtis o turistovskem delovanju v naši državi.

Neka posebna radost in zadoščenje pa, ki jo občuti vsak zaveden jugoslovanski turist, ko si ogleduje to razstavo, je dejstvo, da so se znašli pri tem velikem delu prvič in spontano — saj ni bilo prav nobene velike agitacije — vsi zavedni turistiški delavci iz vseh pokrajin naše države in je ta razstava res oni pravi odsev najlepših motivov in pokrajin naše nove velike prekrasne skupne domovine.

In prav ta spontani izraz skupne dobre volje vseh turistovskih društev nam je najboljši dokaz, da smo tudi jugoslovanski turisti dozoreli in je čas, da se združimo v eno močno falango, v eno smotreno organizacijo in se tako složimo in podvizamo k skupnemu delu v dosegu naših vzvišenih ciljev, ki so: zdravje naroda, ljubezen do lepe naše skupne domovine, spoštovanje prirode, okrepljenje narodnega gospodarstva.

Le tako združeni smemo upati na hitrejši razmah turistične in splošnega tujskega prometa in le, če bo naša organizacija močna in složna, smemo upati, da bomo lahko dosegli tudi razne olajšave za turiste na potovanjih.

Planinska razstava SrPD v Belgradu je, kakor je bilo na kratko že omenjeno po listih, v II. moški gimnaziji v Poankarejevi ulici poleg poslopja »Politike«. Po sredi dvorane se vrstijo dve koloni stoja s slikami, vmes in med stenami pa stoji mizice z raznimi predmeti. Razstava namreč ne obsega samo fotografskih slik, kakor je bilo dosedaj to v navadi v Ljubljani, temveč so izloženi tudi drugi predmeti, kar naj navedemo po posameznih strokah in razstavljalcih.

Oljnatte slike in akvarele so razstavili: Beta Vukanović (1 komad), Bora Stevanović (1 komad), Miodrag Petrović (3), Milica Čadjević (3), Milica Milivojević (3 — lepi motivi z Ohridskega jezera), Drag. Paulović (lepa panorama Kajmakčalana) ter naš znani planinski slikar iz Bohinja: Valentin Hodnik, akad. slikar (20 motivov iz Julijskih alp i. dr. — Krasen napredek od predlani!).

Fotografije zavzemajo največ prostora. Razstavili so: dr. Nedeljko Košanin, Belgrad, univ. prof., predsednik SrPD 28 fotgr. iz Južne Srbije; dr. Jovan Zujević, Belgrad, univ. prof. (eden izmed najstarejših srb. turistov): 16 fot. (13 × 18) iz slovite dunavske soteske Djerdab med Belgradom in Prahovom; Aleksander Vasić, Belgrad (50 komadov planinskih motivov iz Srbije in Slovenije ter 20 skic s kredjo); Čeda Kušević, absol. stud. phil., Vinkovci: 262 fot. (18 × 24 do 47 × 60) z raznih izletov po stari Srbiji, Savinskih alpah in iz okolice Vinkovcev. Dosedaj najmarljivejši in najboljši amateurfotograf SrPD: dr. Radivoj Simonović, Sombor: 160 fot. (13 × 18) — nabira jako marljivo sistematično razne motive z Velebita, Hercegovine, Fruške gore (dragocen znanstveni material!); dr. J. Krajač, Jastrebarsko: 36 fot. (18 × 24) dobro uspelih tipičnih motivov z Velebita; J. Hitzthaler (Zagreb?): 36 fot. iz Gorskega Kotara i. dr. pokrajin po Hrvatski; Drago Paulić, Zagreb: 10 fot. (18 × 24) s plitviških jezer in okolice. Malo, a to vrlo lepo! Dosedaj najboljši amateurfotograf HPD, ki kaže lep umetniški okus.

Prav lep je bil tudi oddelek slovenskih razstavilcev v 9 skupinah, čeprav smo pogrešali nekaj prav dobrih amateurfotografskih sil (dr. Skaberne, Ivan Tavčar, St. Ribnikar i. dr.). Slike prof. Ravnika, Jože Kunaverja in škrlpa iz naših alp prednjačijo brez dvoma na tej razstavi pred vsemi drugimi. Razstavili so: Janko Ravnik, prof. konservatorija, Ljubljana: 62 motivov (povečave v velikih formatih, od teh 9 bronooljnatih tiskov, 1 pigment i. dr.); Joža Kunaver, Ljubljana: 46 velikih povečav (od teh 1 pigment in 2 bronooljnat posnetka); J. Škrlap, Ljubljana: 17 povečav (od teh 10 bromooljnatih posnetkov in 1 motiv v modrem tonu); J. Holzhaacker, Kranj: 6 povečav (mimosa) 30 × 50. (Lepa slika Kranja!); dr. Stanko Tominešek,

Ljubljana: 32 povečav v formatu 20 × 30; Valentin Hodnik, akad. slikar: 50 povečav v manjših formatih; odsek amateurfotografar mariborske podružnice SPD (Rotter i. dr.): 73 posnetkov iz Pohorja in ostalega Podravja; osrednji odbor SPD: 16 posnetkov planinskih koč SPD. Izmed poklicnih fotografar se je udeležil razstave samo Pelikan, fot. atelije, Celje, z motivi iz celjske okolice.

Umetniški tisk je bil skromno zastopan, razstavil je samo Metod Badjura, absol. graf. akademije 4 dela i. s.: 1 svetlotisk Triglava v velikem formatu in 3 heliogravire v manjših formatih.

Diapozitivi v večjih formatih so bili v manjšem številu razstavljeni po oknih, druga večja serija (80 komadov) pa je prišla do veljave na predavanju, ki ga je imel R. Badjura na novi univerzi dne 18. t. m. zvečer.

Med skupinami amateurfotografar in po stenah so visele tudi mnoge reklamne slike in plakati letos v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku in Splitu ustanovljenih potniških uradov »Putnik d. d.« (predprodaja železniških in parobrodskih vozovnic), t. j. društva za saobračaja potnikov in turistov v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dobro izbrani ta reklamni material prav lepo poživlja celotno ureditel razstave in kaže razne slike iz naših najvažnejših letovišč, kopališč ter drugih tujskoprometnih središč v naših alpah in ob morju. Posebno pozornost je vzbujal krasno uspeši okusni plakat Bleda, delo znanega našega akad. slikarja Saše Šantla in dve veliki fotografski povečavi Dubrovnika.

Turistovska literatura to pot ni bila še prav skrbno zbrana, opazili smo le nekaj del naslednjih turist. pisateljev: D. Paulić: Plitvički jezera; P. Kunaver: Na planine in Kraški svet ter R. Badjura: Triglav, Slovenija (Vodič kroz jugoslovanske alpe) in Smuška terminologija ter nekaj manjših kazipotov in brošur HPD. V bodoče bo treba potniške pripončke, vodnike i. dr. vestneje izbrati, ter razstaviti, da vsaj na razstavah turisti spoznajo vso aktualno našo potniško literaturo iz cele države, ker je večina naših trgovcev, knjižarjev nima v izlozbi in je tu mesta skoro samo za romane.

Kartografija i. dr. grafična dela: Na stenah so bile izložene tudi karte, razni načrti in risbe, n. pr.: J. Knafele; Karta Julijskih alp; R. Badjura: Koncept za karto Karavank s pristno domačo nomenklaturjo, statistični diagrami (posej koč SPD v L 1923, gibanje članstva podružnic prošlih 30 let, pregled (zgodbina) zgradb. turist. društev v Sloveniji v prošlih 50 letih (1974—1924), nazorni pregled planinskih postojank, načrt lanskega in letošnjega ofic. izleta SrPD i. dr.

Turistovska oprema in oprava: Do 20. t. m. je bilo razstavljenih le nekaj predmetov belgrajskih športnih trgovin. Menimo pa, da so že dospele medtem 3 važne pošiljke iz Slovenije. Na razstavo so namreč poslali iz Ljubljane že dne 16. t. m. trdke: J. Brajer (Breg) in J. Maher (Tržaška cesta), vsaka po dva para gorskih čevljev ter žebljarska druga v Kropi deščico s 4 podplati, nakovanimi z različnimi cveki, med temi tudi z najnovejšimi vzorci žebeljev za gorske čevlje.

Za planinsko razstavo v Belgradu vlada veliko zanimanje. Po številnem dosedanem obisku lahko sklepamo, da bo tako moralni kakor gmojni uspeh dober. Umestno in koristno bi bilo, da se prenese ta razstava tudi v druga večja mesta naše države ter tako vzbudi oziroma poživiti tudi med občinstvom, ki je daleč ločeno od alp, zanimanje za turistiko.

Mnogo hvaljene in iskane Markove kapljice proti motenju prebave in bolečinam v želodcu iz Mestne lekarne v Zagrebu dobite odslej vedno v lekarni Leustek.

BERSON

gumiljeve pete in gumiljeve podplate

Vam mora pritrčiti Vaš čevljar na ševlje, ker s tem ne štedite le z donarjem ampak varujete tudi nogo in obuvalo.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometrska višina 786 mm.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psihrom. difference v C	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
24. / 4. / 21 h	736.3	14.2	0.6	obl. j. z.	
25. / 4. / 7 h	727.8	18.6	0.5	obl. —	0.6
25. / 4. / 14 h	757.0	17.8	1.6	jasno j. z.	

TRGOVSKA BANKA D. D. - LJUBLJANA

Dunajska cesta 4 - (v lastni stavbi)

PODRUZNICE:

Maribor
Novomesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

KAPITAL IN REZERVE DIN 18.300.000—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd

KOVAŠKI pomočnik
izurjen v izdelovanju sekir,
motik in dr. poljedelskega
orodja, želi mesta. Ponudbe
na upravo pod »FUŽINA«.

UČENCA

ki je fizično močno razvit
in z dobrim uspehom dovršil
šolo, sprejem v trgovino
z meš. blagom. — **ANDREJ**
KROŽELJ nasled., Dobova
pri Brežicah. 2384

ISCEM boljše

DEKLE

ki rna tudi kuhati, za malo
rodbino. Nastop takoj. —
J. SEMPER, KOPRIVNICA,
Hrvatska. 2386

ISCEM pošteno, mlajšo

POSTREZNICO

od pol 8 do pol 10 jutraj
za takoj. Naslov pri uprav-
ništvu lista pod štev. 2353.

BOLJŠI POSEL

trezna in delavna moč, va-
jen polskemu delu ter ko-
njem, dobi mesto kot MA-
JER; event. sprejemem proti
mesečni plači za to mesto
starejšega kmečkega fanta,
vajenega gospodarstva, ki se
hoče obenem izučiti sodo-
vičarske obrti. — Kje, pove
uprava pod šifro »DOBER
POSEL« št. 2388.

ISCEM star. ŽENSKO

ki 9 mesecev star. otroku,
samo za čez dan. O. Arnež,
Štrni pot 6, Ljubljana.

Sprejem takoj enega
krojaškega pomočnika

za boljše, stalno veliko de-
lo. Hrana in stanovanje v
hiši **IVAN STUPICA**, kroj-
mojster, DOB pri Domžalah

2 ČEVLJARSKA

POMOČNIKA

dobro izveščana, sprejme
takoj **Ant. Breclj**, čevljar,
mojster, Gajeva ulica št. 2.

TRI VAJENCE

v triletno učno dobo brez
hrane in stanovanja sprejme
FR. KOSMAC, ključavničar,
mojster, Ljubljana, Trnovo,
Jeranova ul. 5. — Istotam
je napredaj dobro ohranjen
VRTALNI STROJ in 2 vo-
zička (zapravljenčka). 2401

Inseriraj v »Slovenca« imajo po-
poln uspeh. — Inserirajte v njem!

Resen družabnik

ki ima dobre zveze z doba-
vitelji in odjemalci, se spre-
me v eno trgovino s poljski-
mi pridelki. — Kavcije
zmožni imajo prednost. Ka-
pital, pisarne, skladišča in
vozovi na razpolago. Po-
nudbe na: Poštni predal 39,
Ljubljana. 2381

Ponudim

VEČJE POSOJLO

proti dobavi stanovanja in
intabulaciji v kakem mestu
ali velikem trgu Slovenije.
Rabim tri sobe, eno čumna-
to poleg vseh pritlikin. Za-
željeni vrt nasadim in oskr-
bujem rad sam. Miroljubna
stranka. Nakup hiše, takoj
ali pozneje, možen. Pisma
nasloviti: **P. G. VIŠNJAN**,
pošta Višnja gora. 2369

ZA POMLAD

KAVARNA in GOSTILNA
»POD KLANČKOM«
POT V ROŽNO DOLINO

se priporoča. Odprta že ob
5 jutraj. Izletniki v okolici
dobe dobro kavo, likerje itd.
Postrežba točna in solidna.
V gostilni se toči vino čez
ulico 1 Din ceneje. — Spre-
jemajo se abonenti na hano-
no. Obedi do pol 3 ure.
Marija ZGONC.

AUTO »PRAGA«

12/16 HP, štirisedežen, ravo
generalno popravljen in
presnažen, se PRODA ali
zamenja z najnov. tipo »IN-
DIANA« z orig. priklopnim
vozom. Ogleda se pri tvrdki
D. GAMS, Celje, Gaberje 91

OTROŠKI VOZ

in MIZA, OBLEKA, moška
in ženska, in ČEVLJI na-
prodaj. Na ogled: Stara pot
št. 1, I. nadst. 3, vrata,
Marija Jelenič, ob delavni-
kih popoldne. 2393

BREJA KOZA

napredaj. — Stranska pot
št. 17, Trnovo. 2397

Stavbena PARCELA

v karlovskem predmestju, v
obsegu 4593 m², napredaj. —
ADOLF ŽABJEK, Poljan-
ska cesta št. 55. 2398

Poceni napredaj nov

VOZ (zapravljenček)

na oljnatih oseh s 3 sedeži.
Več povedo v Spod. šiški,
Kavčikova cesta št. 303.

Tovorni voz

dobro ohranjen, ca. 3000 kg
nosilnosti, takoj kupim. —
Ponudbe z navedbo cene
na upravo »Slovenca« pod
šifro »Tovorni voz št. 2387.«

KRAVA s teletom

dobra mlekarica, napredaj
na Poljanski c. 55, A. Zabajek

NAPRODAJ sta ceno

2 hrast. spalnici
s psiho, in 5 hrast. pisalnih
miz na en ključ ter več dr.
pohištva pri **J. KURNIK**,
mizar, ZG. ŠISKA št. 51.

KLAVIRJE

in HARMONJE na obroke:
Bösendorfer, Förster, Stein-
way etc. Vse instrumente
za bleh- in štrah- godbo,
strune in žice vseh vrst na
debelo in drobno. **ALFONZ**
BREZNIK, Ljubljana, Mestni
trg 3 (pri magistratu). Naj-
spodob. tvrdka Jugoslavije.

SLAMNIKE

za DAME in GOSPODE —
NAJNOVEJŠIH oblik, ravno
tako preoblikovanje in pre-
barvanje, izdeluje po kon-
kurenčni ceni TOVARNA
SLAMNIKOV

AL. Škrabar — Domžale.

Najceneje CEMENT

Prima Portland Trbo-
veljski in Dalmatinski,
dobavlja v poljubnih
množinah. V zalogi tudi
apno. Naročila sprejema
H. PETRIČ, Gospodst-
ska cesta 16/I. — Tel. 343.

Najugodnejša preskrba s kurivom.

DRVA iz trdega lesa (od-
rezki od žage in parket) in
ZAGANJE oddaja po znat-
no nižji ceni, dokler tra-
ja zaloga — **IVAN ŠISKA**,
tovar. parket in parna žaga
Ljubljana, Metelkova ul. 4.

Več različnih

motorjev in dvokoles,
rabljenih in novih, poceni
napredaj. — **LJUBLJANA**,
Kermanska cesta št. 4. 1961

CEMENTNI ZAREZNI

STREŠNIK

ODDAM po ugodni ceni
radi izpraznitve prostora za
stavbo. Velika zaloga cevi
vseh dimenzij, PLOŠČE za
tlak itd. — **TVORNIKA**
CEMENTNIH IZDELKOV:

JOS. CIHLAR

Ljubljana, Vodovodna c. 1.

PRODAM po jako ugodni

ceni 2 umetna, nerabljena
MLINSKA KAMNA
(šmirgelj). **Franc Medvešek**,
Jagnenca 33, p. Radeče.

ARHITEKT

in mestni STAVBENIK

VILJEM TREO

Ljubljana, Gospodstvska c.
št. 10 — Telef. inter. 103
Ustanov. l. 1850. Se pri-
poroča za ZGRADBE vseh
vrst ter izvršuje NACRTE
in PRORACUNE.

Napredaj NJIVA

na ljublj. polju, ki meri
okroglo 9000 m² ali pa se
zamenja s travnikom v me-
stnem logu. Več pove last-
nik na Trnovskem prist. 14.

Smrekovega LESA

približno 80 m³, napredaj za
žago. Gozd leži pri Gra-
dišču ob državni cesti. —
ANA SLANC, Gradišče pri
št. Jerneju. 2367

Miši, podgane,

stenice in ščurki

morajo poginuti, ako uporab-
ljate naša preizkušena sred-
stva; proti mi im in podga-
nam Din 7-10, za ščurke D 10
za stenice Din 10, za molje 6
Din, proti mrčesu 7 in 7-50 Din
mast proti ušcem 5 Din, mast
proti nam v obleki 7-50 Din,
proti mravljam 7-50 Din. Ro-
bor za diščenje madežev 7 Din
Pošljite po povzetju.

»Artes« kem.

laboratorij, **M. Janker**,
Zagreb 39,
Petrinjska ulica 3/III.

K. WIDMAYER

pri »Solncu«

ZA VODO. — Priporočam:
Raznovrstno perilo, svilna-
te in druge robce, šerpe.
Manufakturno blago, oblek-
ce, predpasnike. Vso opre-
vo za novorojenčke. Maje
in nogavice domač. izdelka.
Venčke in šopke za neveste
in birmanke. Kovtri. Abtahi
(peče). Na debelo popusti!

Priporočamo tvrdko

Josip Peteline

Ljubljana, blizu Prešerno-
vega spomenika za vodo.

Najcenejši nakup

nogavic, žepnih robcev,
brisačk, kloba, belega in
rujavega platna, šifona,
kravat, raznih gumbov, žlic,
vilic, sprehajalnih palic, na-
hrbntnikov, potrebščin za
šivilje, krojače, Solingen
in za obrezovanje trt.

NA VELIKO IN MALO.

Zastoni vam

blaga za obleko in perilo
nikdo ne

da

toda po izredno nizkih ce-
nah ga dobite pri tvrdki

»DANICA«

MAJZELJ & RAJSEJL

Ljubljana — Turjaški trg 1

(bivša Preskrbovalnica).

Velika zaloga šekna, hla-
čevine, žamet, kontenine,
tiskovine, etamina, blaga za
žimnice, odelj, pletov, nog-
vic, kravat, naglavnih rut,
srajc, ovratnikov, jopic, na-
hrbntnikov, ter najrazličnej-
šega drugega blaga. Istotam
zaloga USNJA vseh vrst.
VSAK NAJ SI OGLED!
KROJAČI in preprodajalci
poseben popust.

Ni res!

Denar, ki ga izdaste za reklamo, nikdar ni
zavržen!

Reklama ima

za Vas veliko korist, če jo naročite o pravem
času in v takem časopisu, ki ga na deželi
največ bero. Vsa tozadevna zanesljiva poja-
nila Vam da uprava »Slovenca«, ki Vam s tem
prihrani mnogo truda in stroškov ter zagotovi

vselej velik uspeh!

Vsakovrstne tehnične kakor decimalne od 100—1000 kg iz
trdega lesa in s patentno saporo, balandne s šalami in
marmor, ploščo, otroške, namizne itd. ima vedno in naj-
ceneje v veliki zalogi tvrdka

Stanko Florjančič
Ljubljana, Sv. Petra cesta 35

V večjem mestu Slovenije se ODDA V NAJEM zelo dobro vpeljana TRGOVINA

in sicer s špecerijskim, kolonialnim in mešanim blagom,
alkoholnimi pijačami, mlinskimi izdelki ter poljskimi,
vrtnimi in gozdni pridelki. Vpoštevalo se bo le solidne
in dobre trgovce. Stanovanje in skladišča v hiši. Pre-
vzeti je vso zalogo po dnevnih ceni za približno 150.000
dinarjev. — Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca«
pod šifro: »TRGOVINA V NAJEM št. 1650.«

PEKLENSKE KOSE

se VSLED SVOJE DOBRINE same od sebe priporočajo,
ker so izmed vseh izdelkov NAJBOLJŠE. Za vsak
komad se garantira. Samoprodajo teh kos ima tvrdka

F. S. ŠKRABAR v Višnji gori, Slovenija.

Dobijo se pa tudi povsod v večjih krajih in trgovinah.
Vsak naj v svojo lastno korist sam to koso preizkusi!

Objava.

Tehničkom odeljenju opštine grada Beograd potrebno je
500 m³ drvenih kocaka za izradu
kaldreme (cestnega tlaka).

Kocka mora biti lepo i pravilno ostrugana; imati pra-
vilne i oštre robove bez čvorova i truleži. Izradjena od
crvene, zdrave i jedre borovine ili smrč. Mora biti
dobro impregnirana. Dimenzije kocaka: 8/12; dužina
od 15—25 cm. Na svaki meter kubni kocaka potrebno
je izliferovati i 90 dužnih metara drvenih leniriča di-
menzije 1—1,5 m dužine, 4 cm visine i 0,5 cm debljine.
Umoljavaju se reflektanti, da svoje ponude izvole
podneti Saobraćajnem Odeljenju grada Beograda, Jugo-
vića ulica br. 1 najdalje do 5. maja ove godine.
Za druge uslove i način impregnisanja obratit će se
Saobraćajnem Odeljenju.

IZ SUDA GRADA BEOGRAD A. Br. 8662,
17. aprila 1924 god.

Prva slov. zidarska zadruga v Ljubljani.

registrowana zadruga
z omejeno zavezo.
Pisarna v Ljubljani, Tržaška c. 2. — Tehnično vodstvo po obla-
stvenu autoriziranem gradbenem inženirju. — Projektira in iz-
všuje vsa v stavbeno in inženirsko stroko spadajoča dela.
Delo solidno. Cene konkurenčne.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela »Union«). Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno-čkovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLED.
Interesna skupnost z: Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje
in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge
na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.